

Rettelsesblad

Erstatter forslag af 16. august 2023

(Der er foretaget lovtekniske rettelser samt uddybelse af bestemmelserne om indberetning, ajourføring af arealdispositioner, og om ajourføring i registre)

Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om planlægning og arealanvendelse

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger**1. Indledning**

Samfundet er i fortsat udvikling og de ændrede samfundsmæssige forudsætninger stiller løbende nye krav til vores bosteder og dermed også vores planlægningsredskaber - og planloven som underliggende rammelov for den fysiske planlægning. Fra erhvervslivet, politikere, offentlige myndigheder og borgere er der et ønske om, at udviklingen ikke overhaler planloven og at planloven moderniseres og bliver et endnu stærkere og smidigere værktøj til at understøtte fremtidig vækst og erhvervsudvikling i kommunerne, end tilfældet er i dag.

Lovændringen har særligt til formål at sikre en bæredygtig, helhedsorienteret og sammenhængende fysisk planlægning af landet i mødet mellem nationale sektorplanlægning og kommuneplanen. Lovændringen specificerer og smidiggør rammerne for den nationale sektorplanlægning og den kommunale planlægning og arealadministration.

Lovforslaget understøtter en fremtidig digitalisering af den fysiske planlægning og arealforvaltning gennem en regelforenklning og præcisering af eksisterende forvaltningspraksis i kommunerne. Lovforslaget muliggør en opdeling af Arealregisteret til to registre, så oplysninger om arealer samles i et arealregister, og oplysninger om personer eller virksomheder med brugsretten til arealerne samles i et andet register.

Det grundlæggende princip om, at man ikke kan eje jord i Grønland, fastholdes. Alle arealer tilhører fællesskabet. Den enkelte kan få arealtildeling til et areal, men man kan ikke eje, sælge eller pantsætte selve arealet. Man kan eje, sælge og pantsætte bygninger og anlæg på arealet, men den arealtildeling, man har, bliver ikke solgt. Den overføres af kommunalbestyrelsen til den nye ejer af bygningen.

Lovforslaget søger endelig også at understøtte kommunerne inden for de nye teknologiske muligheder for visualiseringer af udviklingsplaner og byggeri til at sætte fokus på en øget demokratisk inddragelse og involvering af borgeren i den fysiske planlægning.

Der må forudses behov for flere ændringer af planloven i de kommende år. Dels har planloven snitflader til flere andre lovgivninger, og det er nødvendigt, at loven løbende tilpasses samfundsudviklingen og derved understøtter Naalakkersuisuts ønsker om vækst og udvikling i hele landet. Mere konkret gøres der i disse år en betydelig indsats for at tiltrække udefrakommende investeringer indenfor bl.a. råstofområdet og turismeområdet. Der kan her ses behov for i en kommende revision af planloven at afveje dels samfundets generelle behov for en fortsat overordnet styret arealforvaltning og forskellige investorers sikkerhed for investeringer inden for områder, hvor flere forskellige brancher og aktører har interesser i de samme arealer.

2. Hovedpunkter i forslaget

Grundlæggende har forslaget til formål at opdatere planloven, så dens bestemmelser er i tråd med ambitionerne om en overordnet koordination og sammenhæng mellem den økonomiske og den fysiske planlægning - herunder en bedre sammenhæng mellem selvstyrets sektorplanlægning på den ene side og kommuneplanen på den anden, samt en bedre sammenhæng og koordinering mellem den samlede fysiske planlægning og den økonomiske planlægning i Finansloven og de kommunale budgetter.

Som følge af strukturreformen er der sket en del ændringer i det grønlandske plansystem over de seneste år. Med kommunesammenlægningen 1. januar 2009 fik kommunerne et øget råderum og overtog en række vigtige opgaver og plankompetencer fra Selvstyret. Planloven er i den proces blevet et strategisk og fremadrettet byplanlægningsværktøj for udviklingen i kommunerne.

Kommuneplanens rolle har således ændret sig. Tidligere handlede planen næsten udelukkende om fysisk planlægning og anlægsopgaver ad hoc. I dag har den langt mere helhedsorienteret, fremadrettet perspektiv med fokus på strategier for udviklingen og målsætninger for de enkelte bosteders udvikling. Bestemmelserne sigter mod den fysiske planlægning, men udgangspunktet er kommunens udvikling som helhed. Det vil sige på tværs af sektorer og forvaltninger.

Planloven fastlægger rammerne for den kommunale kompetence til selv at tilvejebringe den fysiske planlægning for hele kommunens område, under hensyntagen til Selvstyrets interesser. Lovgivningen regulerer således rammerne for samvirket mellem de planlæggende selvstyremyndigheder, kommunalbestyrelserne og de offentlige sektorplanlæggende myndigheder i øvrigt.

Overordnet bæredygtig udvikling

Overordnet bæredygtig udvikling indarbejdes i planlovens formålsbestemmelser. Der fokuseres på at skabe klare krav til og muligheder for at implementere bæredygtig udvikling på alle niveauer i sektorplaner, planstrategi, kommuneplaner og lokalplaner.

Ved at tage afsæt i FN's verdensmål sættes den fysiske planlægning ind i en større global kontekst, og der sker samtidig en konkretisering af arbejdet med bæredygtig udvikling i kommunernes fysiske planlægning. Ambitionen er, at der med lovforslaget etableres nogle klarere snitflader mellem mennesker og miljøhensyn samt en generel styrkelse af den demokratiske dimension ift. borgerinddragelse.

Sektorplanlægning

For at sikre sammenhæng mellem Selvstyrets og kommunernes planlægning vil den nye planlov indeholde en hjemmel til at udstede en bekendtgørelse om sammenfattende fysisk planlægning (national og kommunal sektorplanlægning) jf. § 7 i planloven.

I 2014 besluttede Naalakkersuisut, at der skulle udarbejdes nationale sektorplaner til at sikre en bedre sammenhæng mellem den fysiske og den økonomiske planlægning. Der er sidenhen udviklet en skabelon for sektorplaner, der indeholder detaljerede beskrivelser af sektorens status, mål og handlinger (herunder hvordan sektorens anlæg, projekter og aktiviteter lever op til verdensmålene). Men der er brug for en lovgivning på området, hvilket nu tilvejebringes med denne lovændring af planloven.

Samlet set betyder struktureret brug af sektorplaner, at Naalakkersuisut får bedre værktøjer til at:

- 1) Koordinere den fysiske og økonomiske planlægning
- 2) Koordinere planlægning mellem sektorer og derved undgå silotænkning
- 3) Koordinere den nationale planlægning med den kommunale planlægning
- 4) Opnå større gennemsigtighed i planlægningen til gavn for borgere i et demokratisk perspektiv og for virksomheder i et strategisk perspektiv
- 5) Implementere FN's verdensmål

Den fysiske planlægning er i vid udstrækning uddelegeret til kommunerne. Der er dog fortsat et stort behov for, at snitfladen mellem Selvstyrets nationale sektorplaner og kommuneplanen bliver mere tydelig.

Geografier

Det foreslås at indføre *Geografier* som et nyt fysisk planlægningsværktøj, hvor både den nationale sektorplanlægning og kommuneplanernes hovedstrukturer kan visualiseres og formidles. Geografier er afgrænsede områder bestående af et antal bosteder med et klart geografisk og/eller funktionelt skæbnefællesskab. Geografier er en mulighed for at anlægge

et bredere perspektiv på planlægning, end hvis man alene tager udgangspunkt i kommunegrænserne.

Geografier skal alene ses som et supplement til udarbejdelse af en samlet hovedstruktur i kommuneplanen, der tager højde for de store geografiske afstande i Grønland. Geografier er et vigtigt værktøj til at koordinere kommuneplaner med den nationale sektorplanlægning.

Ved at indføre *Geografier* for nationale sektorplaner og kommunernes hovedstrukturer, sikres overfor borgere, erhvervsliv mv. en mere helhedsorienteret, langsigtet og sammenhængende fysisk planlægning af landet.

Perspektivplaner

Perspektivplanlægning kan ses som et udtryk for rettidig omhu, idet man reserverer arealer til et givent formål i fremtiden. Det er imidlertid problematisk, at det i dag er svært for både myndigheder og borgere at sondre mellem kommuneplanens perspektivplanlægning - og den planlægning, der er finansieret og koordineret med andre myndigheder.

Med perspektivplaner bliver det for borgere og investorer mere tydeligt i kommuneplanen, om den gennemførte planlægning er realistisk, finansieret og forventes gennemført inden for en nær fremtid, eller om planlægningen er udtryk for en reservering af arealer til givent formål i fremtiden (perspektivplan).

Opdeling af kommuneplanen i overordnede ramme- og detaljerede lokalplanbestemmelser

Den hidtidige opdeling af den kommunale fysiske planlægning i en overordnet kommuneplanlægning med særskilte planer for mindre bosteder og en detaljeret områdeplanlægning med lokalplaner inden for bostedzoner samt frilandsplaner for arealer i det åbne land blev med 2010 loven erstattet af ét planniveau, hvor kommuneplanen samler både overordnede og detaljerede bestemmelser, bestemmelser for det åbne land og bestemmelser for arealtildeling.

Som beskrevet i formålet er det helt afgørende, at den fysiske planlægning er med til at sikre nogle langsigtede, stabile rammer for investeringer i samfundet. Et-planniveau systemet synes i en vis udstrækning at modarbejde dette. Sammensmeltningen af ramme- og lokalplanbestemmelser til ét niveau skaber usikkerhed og forvirring omkring hele rammesætningen for investeringer i fast ejendom.

Med lovforslaget genindføres en opdeling af plansystemet i 2: overordnede rammebestemmelser og detaljerede lokalplanbestemmelser. Der sikres et rammebestemmelsesniveau, der præciserer rammer for anvendelse i forhold til eksempelvis nationale sektorplaner over for lokale bestemmelser, der afgøres lokalt.

Det forventes, at opdelingen i rammebestemmelser og lokalplanbestemmelser vil skabe større sikkerhed for investeringer i fast ejendom samt tydeliggøre en allerede eksisterende praksis i kommunerne.

Tiltaget forventes desuden at lette arbejdet i centraladministrationen, der nu fremover udelukkende kan koncentrere sig om høringer af rammebestemmelser på kommuneplanniveau hvert fjerde år ved kommuneplanrevisioner eller få særlige kommuneplantillæg.

Differentierede krav til planer og arealtildelinger ift. bostedets størrelse

Med den kommende planlovsændring vil der endelig blive en geografisk differentiering af arealforvaltningen i større bosteder versus arealforvaltning i mindre bosteder – så arealforvaltningen i højere grad afspejler den fysiske virkelighed i landets bosteder. I mindre bosteder vil arealadministrationen være mere lempelig end i større bosteder, hvor der er mere pres på arealerne.

Det betyder i praksis, at der i de større bosteder bliver højere krav til registrering. I udgangspunktet sker arealansøgninger via et udlagt byggefelt i lokalplanen. I de mindre bosteder bliver der færre krav til registrering. Ud fra arealtildelingen til et hus, er det i udgangspunktet muligt at have hunde, oplæg af snescootere etc. Arealansøgninger sker ikke via byggefelter, men via rammerne for delområdeplanen.

Forventningen er, at denne lovændring vil medvirke til regelforenkling og en mere pragmatisk arealadministration. Og sikre en mere detaljeret arealadministration, hvor det er nødvendigt.

Præcisering af kommune- og lokalplanens anvendelseskategorier

Den eksisterende planlov indeholder en række beskrevne anvendelseskategorier gældende for fysisk planlægning i landets bosteder samt det åbne land.

Lovændringen giver Kommunalbestyrelsen en ny mulighed for at præcisere de i dag gældende anvendelseskategorier i nye underkategorier for bl.a. at tydeliggøre den fysiske planlægning betydning ift. miljøhensyn mv. Det er ikke ud fra rent æstetiske hensyn, at der er forskel på et havneområde og et boligområde, men snarere hensyn til menneskers liv og trivsel, der er på spil – og her kommer miljøet ind som argument for en regulering af de aktiviteter, den sikkerhed, den færdsel etc., der kan foregå i et givet område.

Der indføres med lovændringen en mulighed for kommunerne for at opstille en række minimums afstandsforhold/grænser for en anvendelseskategori til en anden – eksempelvis rammerne for udstedelse af arealtildelinger til beboelse/overnatning/boliger i forhold til et eksempelvis et erhvervsområde.

Lovændringen vil understøtte en mere logisk fysisk planlægning og arealforvaltning, der sætter mennesket og bæredygtighedshensyn i centrum for de gennemførte byplanprocesser.

Afgrænsning af projektansøgninger

En mindre planlovsændring i 2015 har muliggjort projektansøgninger, hvor en investor sikres en arealreservation til et givent projekt fremfor en lodtrækning om arealerne.

Kommunerne har siden efterspurgt klarere bestemmelser omkring projektansøgninger. Med lovændringen er rammerne for projektansøgninger efter kommunernes ønske blevet præciseret. Det vil eksempelvis ikke længere være muligt at indgive projektansøgninger vedrørende områder med eksisterende areal- eller brugsrettigheder. Det er endelig et ønske fra kommunerne, at den kommende planlov giver kommunerne mulighed for, at særligt udpegede friholdte byrum fremadrettet vil kunne friholdes for projektansøgninger.

Det forventes, at de nye bestemmelser, der afgrænser anvendelsen af projektansøgninger, skaber en mere helhedsorienteret og balanceret udvikling af vores bosteder ved at indskrænke mulige spekulanter og investorers råderum i forhold til reservation af areal gennem projektansøgninger. Samtidigt vil indførslen af særligt friholdte områder give kommunerne en bedre mulighed for at stå fast på deres byplanlægning.

Præcisering af termer og begreber

Ved denne planlovsændring præciseres de juridiske termer og begreber, så der er en entydig og klar forståelse af grundstenene i den fysiske planlægning – både i den kommunale forvaltning, hos de sektorplanlæggende myndigheder og for borgere og investorer.

Med lovforslaget sikres en ensartet forståelse af arealforvaltningen i kommunerne og dermed en ensartet forvaltning af arealer i henhold til planloven. Dette er også et nødvendigt grundlag for at digitalisere arealområdet som grunddata.

Ensartet proces for arealtildeling - Digitalisering og grunddata

Som et vigtigt led i delprogrammet Fast Ejendom under grunddataprogrammet skal der ske en afklaring og præcisering af arealforvaltningsprocesserne i kommunerne og etableres nogle fælles krav for registrering af fast ejendom.

Den kommende digitalisering af hele området Fast Ejendom forudsætter nogle ens, præcise arealforvaltningsprocesser på tværs af landets 5 kommuner. Det juridiske grundlag for gennemførelse af delprogrammet Fast Ejendom er således bundet op på nogle rammebestemmelser i planloven, der i detaljer vil blive uddybet i en kommende bekendtgørelse, der bl.a. omhandler arealforvaltning og indberetning til de kommende areal- og brugsrettighedsregistre.

Det betyder, at ansøgningsproceduren bliver fælles og ens, uanset hvor i landet man ansøger om arealtildeling. I processen fra byggefelt til færdigt byggeri indføres der nye fælles tidsfrister, og det gøres nemmere at tage ikke opfyldte arealtildelinger tilbage. Tidsfristerne og processer som følge deraf, kan digitaliseres og automatiseres, så ansøgningsproceduren bliver fælles og ens, uanset hvor i landet man ansøger om arealtildeling.

Det er en forudsætning for en fremtidig digitalisering af fast ejendom som grunddata, at der er fælles og veldefinerede beskrevne forvaltningsprocesser. Disse sikres gennem en rammelovgivning i nærværende lovforslag fulgt af mere præcise bestemmelser i en kommende bekendtgørelse om arealforvaltning.

Arealreservationer

Det foreslås, at der introduceres en mellempriode før udstedelsen af arealtildeling. I denne mellempriode udstedes en "arealreservation" på 6 måneder, som ikke kan forlænges. Kommunens offentliggørelse af ledige byggefelter kan være en tidskrævende proces og økonomisk byrde for dem, der skal søge arealet. Man har som ansøger til ledige byggefelter, ikke en sikkerhed til at få tildelt arealet, når der kan være flere ansøgere, og kommunen skal lave en lodtrækning. En arealreservation på 6 måneder flytter behovet for en detaljeret dokumentation af bygge- og anlægsarbejder, og fjerner det eventuelle økonomiske tab for andre, som ikke bliver trukket.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Økonomiske og administrative konsekvenser for kommunerne

For kommunerne indebærer lovforslaget en mulighed for anvendelse af nye planværktøjer, der er med til at løfte kvaliteten af den samlede fysiske planlægning i kommunerne. Dette vil samtidigt tydeliggøre for borgeren, hvilke konsekvenser kommunernes planlægning har.

Det er departementets opfattelse, at lovforslaget ikke indebærer, at den administrative byrde i forbindelse med tilvejebringelsen af den kommunale planlægning ændres væsentligt. Ressourcebehovet for at tilvejebringe den kommunale planlægning forventes således at svare til, hvad der må afsættes af midler for at tilvejebringe både kommuneplaner og den detailregulerende planlægning i dag. Den kommunale planlægning forventes således fortsat finansieret ved det kommunale bloktilskud, idet der her er tale om en opgave, der i udgangspunktet er rettet imod offentligheden som helhed.

Økonomiske og administrative konsekvenser for Selvstyret

Indførelsen af 2 planniveauer vil være med til at forenkle centraladministrationens og Selvstyrets administrative byrder i forbindelse med Kommunernes udsendelse af planforslag. Med den nuværende lovgivning er det i dag uklart, om et Kommuneplantillæg er en lokalplan uden betydning for en sektorinteresse, eller om den ændrer i de overordnede bestemmelser og dermed får betydning for sektorplanlægningen og sektorlovgivningen.

Med indførelse af overordnede rammebestemmelser som selvstændigt planniveau kan de nationale sektormyndigheder nu fokusere på, om de overordnede rammer i kommuneplanerne flugter med deres sektorlovgivning og undlade at forholde sig til den detaljerede planlægning i lokalplanlægningen. Dermed lettes den administrative byrde og sagsbehandling i centraladministrationen.

Med hensyn til de økonomiske konsekvenser for landskassen, forventes selve landsplanlægningen, dvs. samlingen af de forskellige sektorplanlægninger, varetaget indenfor den nuværende normering på konto 20.01.01 samt finansieret af landsplankontoen (Konto 20.01.11 "Landsplanlægning" i "Finanslov for 2021").

I dag finansieres Naalakkersuisuts klagesagsbehandling ved Departementet for Finanser og Ligestillings hovedkonto (konto 20.01.01). Det anslås, at Departementet for Finanser og Ligestilling hvert år bruger 0,5 årsværk på behandlingen af klagesager. Dette anslås at udgøre en udgift på 250.000 kr., der hvert år anvendes til løsning af denne opgave.

Tilvejebringelse af en ny Arealregister samt fortegnelse over brugsrettighedshavere bliver finansieret gennem Grunddataprogrammet af Implementering af den nationale Digitaliseringsstrategi (Konto 40.98.02 ” Implementering af den nationale Digitaliseringsstrategi” i ”Finanslov for 2021”).

Lovforslaget skønnes ikke at ville kunne medføre nogen større forøgelse af antallet af klagesager i Naalakkersuisut.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget vurderes ikke at få negative konsekvenser for erhvervslivet. Der lægges i lovforslaget op til en øget digitalisering, systematik og transparens omkring arealtildelinger, hvilket forventes at understøtte en fair konkurrence mellem potentielle ansøgere.

En tilbagevenden til et to-delt planniveau med rammebestemmelser og lokalplaner, er med til at sikre klare og faste rammer for, hvilken udvikling der kan ske i de forskellige delområder, hvilket må forventes at have en positiv effekt på investeringslysten.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Lovforslaget forventes ikke at medføre negative konsekvenser for miljøet eller naturen. Lovforslaget indeholder i sig selv ingen natur- eller miljørelaterede restriktioner for arealanvendelsen. Selvom både landsplanlægningen og den kommunale planlægning typisk vil indeholde restriktioner af forskellig karakter, så er disse hjemlet i sektorlovgivningen.

Bestemmelser om udlæg af særligt forurenende virksomheder er eksempelvis hjemlet i miljølovgivningen. Lovforslaget giver dog mulighed for udpegning af en række områder som værende af særlig naturmæssig eller geologisk værdi, som kommunalbestyrelsen kan friholde på baggrund af planlægningsmæssige hensyn. Dette er dog ikke anderledes i forhold til den nuværende lovs mulighed for restriktioner gennem planlægningen. Det drejer sig dermed om konsekvenser for plan- og arealforvaltningen.

Lovforslaget stiller større krav til, at kommunerne i planlægningen forholder sig til menneskelige sundhedshensyn. Der er f.eks. i lovforslaget lagt op til, at kommunerne i højere grad skal forholde sig til sundhedsmæssige hensyn i forbindelse med fastsættelse af minimumsafstande fra boligområder til erhvervsområder.

6. Konsekvenser for borgerne

Det påregnes, at det foreliggende forslag sikrer fortsat inddragelse af borgerne i den demokratiske dialog om udviklingen af vores bosteder og det åbne land og i visse tilfælde udvider borgernes adgang til at forstå planlægningen gennem eksempelvis nye muligheder for visualisering af projektansøgninger og større byggerier i 3D projektmodeller.

I overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet indebærer lovforslaget, at flere afgørelser, der vedrører borgeren, fremover vil træffes tættere på den enkelte borger.

Ved genindførelse af lokalplanniveauet er beslutninger om visse lokale forhold kommet tættere på borgeren. I hvert niveau af beslutninger i plansystemet; landsplanlægning, kommuneplanlægning, lokalplanlægning og arealtildeling er det tilstræbt, at beslutninger bliver truffet i dialog med borgerne og de mennesker, der berøres af planlægning.

Det påregnes, at en udvidelse af planhierarkiet også vil give borgerne en bedre mulighed for at regne med, at planlægningen følger de langsigtede strategier, retningslinjer og rammer, som bliver udstukket i kommuneplanen.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Lovforslaget understøtter en helhedsorienteret og sammenhængende fysisk planlægning, hvor der bygges bro mellem den nationale sektorplanlægning og kommuneplanerne, og med udnyttelse af ny teknologi (eks. 3D) skabes en større grad af åbenhed og transparens om den fysiske planlægning og de konsekvenser, udviklingsplanerne kan have for borgerne og vores fysiske omgivelser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om planlægning og arealanvendelse blev udsendt i høring d. 15.06.2023 med frist for høringssvar d. 14.07.2023. Forslaget blev samtidig offentliggjort på høringsportalen.

Høringsbrev og lovforslag samt tilhørende bemærkninger er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Formandens Departement, Departement for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel, Departement for Fiskeri og Fangst, Departementet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked, Departement for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, Departementet for Råstoffer og Justitsområdet, Departement for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, Departement for Boliger og Infrastruktur, Departement for Børn, Unge og Familier, Departement for Sundhed, Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, KANUNUPE, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Søfartsstyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse,

Geodatastyrelsen, Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur, GrønlandsBANKEN, BankNordik, KNI A/S, GE Grønlands Erhverv, Bygnings- og brandmyndigheden, Bolig- og Ejendomsafdelingen, Boligselskabet INI A/S, Mittarfeqarfiit, Kalaallit Airports, TUSASS A/S, Royal Arctic Line A/S, Råstofstyrelsen. Grønlands Nationalmuseum og Arkiv. Sprængstofmyndigheden, Konsulenttjenesten for Landbrug, Nukissiorfiit, ASIAQ, Energiafdelingen, Visit Greenland, Permagreen Grønland A/S, EMJ-ATCON Greenland A/S, MT Højgaard Grønland ApS, Masanti, Inuplan, KJ Greenland.

For høringsnotatet henvises til bilag 2.

Bemærkninger til lovforslaget enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Formålsbestemmelsen angiver lovens generelle formål, som skal sikres varetaget gennem den samlede fysiske planlægning og regulering af arealanvendelsen såvel i bebyggede områder som i det åbne land. Ændringen indebærer en præcisering af den hidtidige formålsbestemmelse i forhold til planlovens eksplicitte relation til overordnet bæredygtig udvikling.

Internationalt er der i dag en bred enighed om, at begrebet bæredygtig udvikling skal forstås indenfor rammerne af FN's verdensmål, som FN's Generalforsamling vedtog den 25. september 2015, og som alle verdens lande bakker op om. Verdensmålene eller Agenda 2030 rummer 17 mål, 169 delmål og 244 indikatorer, som sætter rammerne for arbejdet med bæredygtig udvikling. FN's verdensmål er en fælles referenceramme, der som et sprog bliver et vigtigt værktøj for, at arbejdet med bæredygtig udvikling kan gå på tværs af lande, myndigheder, fag og virksomheder.

Når verdensmålene og Agenda 2030 ikke nævnes eksplicit i § 1 skyldes det ene og alene, at verdensmålene eller Agenda 2030 har en udløbsdato. Begrebet bæredygtig udvikling i § 1 refererer således implicit til verdensmålene og disses evt. afløser efter 2030.

Planloven regulerer som hovedlov den samlede fysiske planlægning i landet og har derfor en afgørende rolle i forhold til en implementering af verdensmålene og overordnet bæredygtig udvikling.

Med ændringen i formålsbestemmelsen i § 1 vil planloven som rammelov for landets samlede fysiske planlægning direkte understøtte en implementering af en række specifikke verdensmål og dertil underliggende delmål.

De nye formålsbestemmelser er næsten identiske med hovedformålet i den hidtil gældende lovgivning, men med bestemmelsen præciseres, at bæredygtig udvikling er en del af formålet for den fysiske planlægning, og der fastsættes krav om, at beslutninger om arealanvendelse skal træffes under hensynet til en bæredygtig udvikling og fokus på gode levevilkår for mennesker som beskrevet i Agenda 2030.

Til nr. 2.

Bestemmelserne i § 2 afgrænser planlovens juridiske virkefelt, hvor det i stk. 1 fremgår, at Forsvaret er undtaget planlovens bestemmelser om planlægning og arealtildelinger.

Den foreslåede indsættelse af et nyt stk. indebærer, at Råstofloven på samme vis undtager råstofaktiviteter for plan- og arealtilladelser efter planloven. Disse gives i medfør af råstofloven.

Til nr. 3. (§ 5)

Bestemmelsen er ny. I bestemmelsen fastsættes, at Naalakkersuisut skal sikre, at der sker en overordnet koordinering af de nationale sektorplaner. Det vil naturligt kunne ske som led i

arbejdet med landsplanlægningen, der allerede har ansvar for koordinering af de nationale sektorplaner med kommuneplanerne. Den samlede sektorplanlægning vil set under ét udgøre en plan for landets udvikling. Bestemmelsen skal ses som et led i at styrke en implementering af verdensmålene og bæredygtig udvikling. Koordineringen vil primært bestå i udarbejdelse af vejledning til sektorplanlægning, afholdelse af tværgående seminarer, udvikling af skabeloner, samt krav til formidling af sektorplaner på NunaGIS mv.

I en opfølgning på en kortlægning af verdensmålene udsendt 2021 anbefales Naalakkersuisut at forankre arbejdet med bæredygtig udvikling og implementering af verdensmålene i de nationale sektorplaner. På den måde sikres, at bæredygtig udvikling er en integreret del af de enkelte sektors strategiuudvikling.

Et øget fokus på bæredygtig udvikling vil i sagens natur betyde et øget fokus på planlægning, på fastlæggelse af mål, på etablering af datagrundlag og på en øget koordinering og systematik af selvstyrets sektormyndigheders planlægning - og planloven er et naturligt sted at forankre dette.

Til nr. 4. (§ 5)

Bestemmelsen omhandler formidling af den fysiske planlægning på den nationale platform for geodata – NunaGIS. Som konsekvens af indførelsen af nye bestemmelser for sektorplanlægning udvides den tidligere bestemmelse til også at omfatte et krav til formidling af de nationale sektorplaner.

Ansvar for indberetning og ajourføring af data påhviler den enkelte sektormyndighed eller kommunalbestyrelse. Visse typer af data, kan være mere udfordrende at indberette og ajourføre i praksis, end andre. Det kan f.eks. være isbjørnehi, hvalroslandgangspladser, varme kilder, ørredelve og lignende typer data. Det er op til den enkelte sektormyndighed eller kommunalbestyrelse at tage forbehold for dette i deres indberetning og ajourføring af data.

Til nr. 5. (§ 5)

Bestemmelsen præciserer, at udarbejdelsen og udsendelsen af *Oversigt over Selvstyrets Interesser i Kommuneplanlægningen* kan ske udelukkende digitalt.

Til nr. 6. (§ 5)

Bestemmelsen er ny og giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte nærmere bestemmelser om, hvordan en fysisk sektorplan kan tilvejebringes.

Som led i arbejdet med at koordinere de nationale sektorplaner skal der udarbejdes et regelgrundlag i form af en bekendtgørelse om sektorplanlægning. Bestemmelsen sikrer den nødvendige hjemmel til at skabe systematiske rammer for den tværgående fysiske sektorplanlægning i Grønlands Selvstyre, herunder krav til indhold af sektorplaner samt formidling af disse på NunaGIS.

Til nr. 7. (§ 8)

Den foreslåede ændring af bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisuts arbejde med landsplanlægningen skal fremlægges inden for 1 år efter valg til Inatsisartut i form af en redegørelse.

Landsplanredegørelsen samler Naalakkersuisuts politiske udmeldinger om målene for den fremtidige fysiske og funktionelle udvikling i landet. Landsplanredegørelsen afspejler også de regionale udfordringer, kommunerne arbejder med i den fysiske planlægning.

Som alt andet bør Landsplanredegørelsen følge med udviklingen. Lovændringen peger på det forhold, at den fysiske planlægning siden 2010 er lagt ud til Kommunalbestyrelserne i kommunerne, og en redegørelse om landsplanlægningen bør derfor også have været til høring i kommunerne inden den forelægges Inatsisartut.

Med lovforslaget præciseres anvendelsen af landsplanredegørelser i den fysiske planlægning. Landsplanredegørelser vil med lovforslaget blive et vigtigt værktøj til at skabe helhed og sammenhæng i den fysiske planlægning, hvor et nyt Naalakkersuisut får mulighed for at formidle til kommunerne, hvordan Naalakkersuisut ser udfordringerne, og hvilke prioriteringer der vil ske i den kommende regeringsperiode.

Til nr. 8.

Den foreslåede tilføjelse præciserer, at kommuneplanen skal omfatte en periode på mindst 12 år.

Til nr. 9.

Den foreslåede tilføjelse til § 14, stk. 2, nr. 2, præciserer, at der, udover en hovedstruktur for kommunen under ét og for hver af kommunens enkelte bosteder samt disponering af det åbne land, skal udarbejdes en hovedstruktur for hver geografi.

Geografier introduceres som et nyt planværktøj til at sikre en mere sammenhængende geografisk forståelse af landet og en bedre koordinering mellem kommunerne og den nationale sektorplanlægning.

Geografier kan, på linje med de tidligere distrikter, opfattes som fysisk afgrænsede planområder, der deler et skæbnefællesskab alene i kraft af en fysisk afstand. I forhold til distrikterne, der kunne være forskellige i størrelse, er geografier defineret ud fra rent objektive afstandsforhold. For kommuner som Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia og Kommune Kujalleq er kommunens samlede område og afgrænsningen af geografi identisk med kommunens areal. Geografierne indgår som grunddata i Grønlands Administrative Geografiske Inddelinger – GAGI. Se lovbemærkningernes bilag 31 .

Geografier er et vigtigt planredskab til at håndtere de meget store afstandsforhold i en kommune. For de kommuner, der har flere geografier, er pointen, at geografier er med til pointere, at det, der sker ét sted i kommunen (en geografi), ikke nødvendigvis har nogen betydning for det, der sker et andet sted i kommunen (en anden geografi).

Geografier er et rent planværktøj til den fysiske planlægning og forventes at kunne bidrage til en større helhed og sammenhæng i koordineringen af de forskellige udviklingsplaner i både kommunerne og Selvstyret. I kommuneplanens rammebestemmelser sikres en koordinering mellem de nationale sektorplaner og kommunernes udviklingsplaner.

Tilføjjelsen til § 14, stk. 2, nr. 3, præciserer, at der skal udpeges perspektivområder i bestemmelsesdelen med overordnede rammebestemmelser.

Til nr. 10.

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse i forhold til, at de tidligere detaljerede bestemmelser med lovforslaget ændres til detaljerede lokalplanbestemmelser.

Til nr. 11.

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse af den gældende bestemmelses henvisning til § 5, stk. 3, der som følge af lovforslagets § 1, nr. 3, bliver § 5, stk. 4.

Til nr. 12.

Bestemmelserne i § 14 a er nye og omhandler perspektivplaner. Med den foreslåede ændring gives kommunalbestyrelserne en mulighed for at kunne reservere arealer til et givent fremtidigt formål som en perspektivplan. En perspektivplan er udtryk for en planlægning, som Kommunalbestyrelsen ikke ser realiseret indenfor de næste 1- 4 år.

Med perspektivplanlægning får Kommunalbestyrelsen en mulighed for at udpege områder til et givent formål, *uden* at der skal udarbejdes de sædvanlige overordnede rammebestemmelser og senere detaljerede lokalplanbestemmelser. Perspektivplanlægning er udtryk for et fremtidigt ønske, hvor delområder kan reserveres til formålet, indtil eksempelvis finansiering eller andet er faldet på plads. Kommunalbestyrelsen får et nyt ”værktøj” til at kunne tilkendegive deres ønsker for planlægningen og ”låse” arealer.

Det vurderes som en positiv effekt for befolkningen og demokratiet, at det er tydeligt for borgene, hvad kommunalbestyrelsen ønsker for fremtiden. Samtidig skulle det gerne stå helt klart, at hvis der laves nye planer, så forsvinder muligheden for at lave det, der ellers var beskrevet i perspektivplanen.

I områder udlagt til perspektivplan vil det være muligt for udviklere at indgive projektansøgninger som mulige alternative arealanvendelsesmuligheder.

Til nr. 13. (§ 16)

Den foreslåede tilføjelse i stk. 1 og stk. 2 er en konsekvensrettelse, hvor det præciseres, at udover én samlet hovedstruktur for hele kommunens areal skal Kommunalbestyrelsen udarbejde en hovedstruktur for hver geografi i kommunens område. I realiteten er det Avannaata Kommunua og Kommuneqarfik Sermersooq, ændringsforslaget berører, jf. bemærkningerne til nr. 9. En opdeling i geografier som underopdeling af kommunens samlede areal er allerede implementeret af Kommuneqarfik Sermersooq.

Til nr. 14.

Den foreslåede ændring indfører to nye bestemmelser, der er med til at præcisere Kommunalbestyrelsens brug af anvendelseskategorier.

I stk. 3 præciseres, at Kommunalbestyrelsen kan fastsætte mere detaljerede inddelinger eller underkategorier indenfor rammerne af de i stk. 2 beskrevne områdekategorier. Det er lovfæstelse af en praksis, der allerede finder sted i kommunerne.

I stk. 4 præciseres, at Kommunalbestyrelsen skal fastsætte nogle generelle minimumsafstande mellem forskellige områder udlagt til erhvervs-, og havneområder over for områder udlagt til boliger og centerområder, med henblik på at minimere lugt-, luft- og støjgener for borgerne. Bestemmelsen er med til at sikre bedre fysiske rammer for mennesker i vores bosteder.

Til nr. 15.

Den foreslåede ændring sikrer, at bæredygtig udvikling og relevante, understøttende initiativer, der kan fremme en bæredygtig udvikling, indarbejdes i kommuneplanen og kommuneplanens delområder.

Til nr. 16.

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse og præcisering af rammebestemmelser som overordnede bestemmelser i kommuneplanen.

Til nr. 17.

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse, hvor der er indsat ”overordnede rammebestemmelser” i stk. 1 og stk. 2.

Der foreslås endvidere tilføjet et nyt punkt 11, i stk. 1, som omhandler en præcisering af Kommunalbestyrelsens mulighed for at udpege friarealer, der eksplicit kan undtages for projektansøgninger. Bestemmelsen er med til at sikre, at vigtige rekreative friarealer ikke forsvinder til projektansøgninger, og at det tydeliggøres for omverdenen, på hvilke friarealer kommunen ikke er interesseret i projektansøgninger. På den måde spilder en investor ikke tiden med at udarbejde projektansøgninger på arealer, hvor det alligevel ikke ønskes.

Til nr. 18.

Den foreslåede ændring er konsekvensrettelse som følge af ændret § 21.

Til nr. 19.

Hele § 21 omhandler bestemmelser, som kommunen kan opstille i forbindelse med arealtildelinger. § 21, stk. 1 og stk. 2, er en fortsættelse af den eksisterende praksis på området.

I § 21, stk. 1, beskrives, hvordan bestemmelser skal beskrives for hele kommunen under ét, men dog med mulighed for at supplere med særlige bestemmelser for enten det åbne land, det enkelte bosted eller enkelte delområder.

I § 21, stk. 2, uddybes de hensyn, der skal tages, når bestemmelser skal fastsættes. Her er det for det første vigtigt, at bestemmelserne sikrer en ensartet behandling af ansøgninger om arealtildelinger. Dernæst bør bestemmelser understøtte en realisering af målene i den kommunale planlægning. Endelig skal bestemmelserne fastsætte principper for fordeling af eventuelle byggemodningsudgifter eller andre økonomiske forhold, der kan have betydning for byudviklingen.

Den foreslåede ændring i § 21, stk. 3, giver Kommunalbestyrelsen en mulighed for ved projektansøgninger og ved bygge- og anlægsprojekter, der er større end 100 kvadratmeter, at stille krav til bygherre om aflevering af digitale 3D projektmodeller.

Bestemmelsen er med til at sikre en bedre formidling af den fysiske planlægning til borgeren, der med 3D modeller af fremtidige bygninger og anlæg i langt højere grad vil være i stand til at forholde sig til nye fysiske udviklingsplaner, med de konsekvenser nye planer kan få for borgerne i det enkelte bosted.

Til nr. 20.

Der indsættes et kapitel 6, Lokalplaner.

Til nr. 21.

Bestemmelserne i paragraf 21a er nye. Den foreslåede ændring omhandler bestemmelser for Kommunalbestyrelsens udarbejdelse af lokalplaner.

I stk. 2 præciseres planhierarkiet i den fysiske planlægning forstået ved, at en lokalplan ikke må stride imod kommuneplanen, nationale sektorplaner, statens planlægning eller andre overordnede planer. På den måde sikres en logik og sammenhæng mellem de forskellige planniveauer i kommuneplanlægningen samt sammenhængen til selvstyrets og statens planlægning.

Bestemmelserne i stk. 3 og stk. 4 præciserer en differentiering af planlægningsindsatsen mellem kommunens bosteder således, at for større bosteder (byer) med 500 eller flere indbyggere skal der altid udarbejdes en lokalplan, førend der kan udstedes arealtildelinger. For mindre bosteder (bygder) under 500 indbyggere kan der udarbejdes lokalplaner, men der er ikke noget krav om lokalplanlægning forud for udstedelse af arealtildelinger.

Bestemmelserne præciserer i realiteten gældende praksis og intentionerne med nuværende og tidligere lovgivning derom. (§ 25)

Til nr. 22.

Den nye overskrift er en konsekvensændring som følge af ændringerne af §§ 21 og 22.

Til nr. 23.

Den foreslåede ændring er dels en konsekvensrettelse i forhold til, at de tidligere detaljerede bestemmelser med lovforslaget ændres til lokalplanbestemmelser. Dertil indføres tre nye punkter efter punkt 13. Bestemmelserne er nye og er indføjet efter ønske fra kommunerne.

Punkt 14 muliggør, at Kommunalbestyrelsen i en lokalplanlægning kan stille krav til sikring af almene boliger i et delområde, eksempelvis ved bestemmelser om, at en procentvis del af den samlede mængde boliger i et delområde skal være almene.

Formålet med de almene boliger er at stille passende boliger til rådighed for alle med behov herfor til en rimelig husleje samt at give beboerne indflydelse på egne boforhold. Desuden skal de enkelte boligorganisationer ved udlejningen tilgodese grupper, som har vanskeligt ved at anskaffe sig en passende bolig.

En almen lejebolig er en del af en boligafdeling, som igen er del af et boligselskab. Som beboer er man med til at bestemme, hvad der sker i boligafdelingen og det boligområde, man bor i. Det kaldes beboerdemokrati, og det kan beboerne deltage i ved at møde op til afdelingsmødet og/eller ved at stille op til afdelingsbestyrelsen, som repræsenterer beboerne over for boligselskabet.

Punkt 15 muliggør, at der i kommuneplanen kan ske en udpegning af risikoområder for oversvømmelse eller erosion. Punktet skal ses i sammenhæng med det store arbejde omkring fjeldskred og tsunamibølger gennemført siden katastrofen i Karatfjorden ved Uummannaq i

2018. Udpegningen af risikoområder sker med henblik på at kunne regulere den fremtidige arealanvendelse og etablere evt. afværgeforanstaltninger.

Endelig muliggør punkt 16, at Kommunalbestyrelsen i Lokalplaner kan indføre krav til tiltag, der sikrer og bidrager til en bæredygtig udvikling.

Til nr. 24.

Bestemmelsen er med til at sikre en historik i udarbejdelsen af kommuneplaner, så man altid kan tilgå den oprindelige vedtagne kommuneplan. De nye digitale kommuneplaner vil altid være opdaterede med de senest udarbejdede planer, og det kan derfor være en udfordring at få et overblik over historikken.

Til nr. 25.

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse af den gældende bestemmelses henvisning til § 5, stk. 2, der som følge af lovforslagets § 1, nr. 3, bliver § 5, stk. 3.

Til nr. 26.

De foreslåede ændringer er en konsekvensrettelse i forhold til, at de tidligere detaljerede bestemmelser med lovforslaget ændres til detaljerede lokalplanbestemmelser.

Til nr. 27.

Bestemmelsen er ny og fastsætter et krav til Kommunalbestyrelsen om, at planstrategien indholdsmæssigt skal præcisere, hvordan kommunen vil implementere bæredygtig udvikling i kommuneplanen.

Til nr. 28.

Der indsættes en ny overskrift som følge af ny §§ 36 a – 36 c.

Til nr. 29.

§ 36 a, § 36 b og § 36 c er nye og særligt rettet mod en præcisering af begreber og termer i arealforvaltningen, der uddybes i den kommende arealbekendtgørelse.

Med de nye definitioner i § 36 a præciseres begrebet arealtildelinger til at omfatte nagelfaste bygninger og anlæg, og arealtilladelser som brugsret til et areal til ikke-nagelfaste anlæg eller bygninger. Byggefelter defineres som bygningens fodaftryk som et nogenlunde præcist udtryk for det kommende byggeri. Byggefelter vil derfor skulle defineres som et arealpolygon med en maksimal udnyttelseshøjde i meter over havet.

I § 36 b præciseres, at arealtildelinger kan have en permanent eller i visse tilfælde tidsbegrænset karakter. Ikke nagelfast arealanvendelse defineres som arealtilladelser, der altid vil være tidsbegrænset. Det gælder f. eks vinteroplag af både, henstilling af snescooter etc.

Arealtilladelser er altid tidsbegrænsede i op til maksimalt 5 år. Det er dog muligt at forlænge en tidsbegrænset arealtilladelse i op til 5 år ad gangen.

Arealtilladelser kan tilbagetages med mindst 3 måneders varsel.

I § 36 c præciseres, at arealtildelinger vil indgå i et hierarki, hvor en hovedarealtildeling har en række underordnede arealtildelinger tilknyttet. Et hus vil eksempelvis udgøre

hovedarealtildelingen, hvortil terrasser, kloakledninger, trapper mv. tilknyttes som underordnede arealtildelinger.

Til nr. 30.

Den foreslåede ændring tilsigter at beskrive fremgangsmåden i tilfælde, hvor Naalakkersuisut vil udnytte mulighed for at udstede arealtildelinger. Kommunerne er arealmyndighed for hele kommunens areal, og det bør tilstræbes, at Naalakkersuisuts sektormyndigheder respekterer denne givne kompetence. Indholdet af sådanne arealtildelinger vil alligevel i praksis skulle håndteres indenfor rammerne af plan- og areallovgivningen. Hvis Naalakkersuisut af forskellige grunde ser sig nødsaget til at overtrumfe kommunernes arealkompetence, vil det fremover ske ved et landsplandirektiv.

Naalakkersuisut vil i forbindelse med arealtildelinger inden for klausulerede områder til havne og lufthavne blive høringspart og kan ultimativt nedlægge veto mod udstedelse af en arealtildeling.

Klausulerede zoner fastlægges af de relevante myndigheder, enten for at beskytte tekniske anlæg eller for eksempelvis at beskytte drikkevandet. Klausulerede zoner er fastsatte bestemmelser i forbindelse med en spærrezone eller sikkerhedszone omkring f.eks. vandindvindingsområder, telemaster, sprængstofmagasiner, tankanlæg, havne, lufthavne, heliporte mv.

Et veto mod en kommunal udstedelse af en arealtildeling i henhold til det gældende plangrundlag vil kræve en begrundelse ud fra fastsatte klausulerede bestemmelser eller ekstraordinære omstændigheder.

Til nr. 31.

Med grunddataprogrammet skabes nye nationale registre for grunddata og en gennemgribende digitalisering af forvaltningsprocesserne omkring arealer. Som en konsekvens heraf vil der skulle ske en ensretning af bestemmelserne for arealforvaltningen på tværs af de 5 kommuner i form af en national bekendtgørelse om arealforvaltning. Bestemmelsen sikrer en nødvendig hjemmel til udarbejdelse af en sådan.

Til nr. 32.

Tiden og den teknologiske udvikling er løbet fra de eksisterende bestemmelser i § 40, og den foreslåede ændring erstatter disse med nye, tidssvarende bestemmelser, der bl.a. muliggør etablering af grunddata.

Grunddata er de fundamentale oplysninger, som indgår i myndighedernes daglige sagsbehandling. Det er f.eks. oplysninger om personer, virksomheder, adresser, ejendomme og geografi, dvs. digitale kort.

Blandt de vigtigste principper for udviklingen af grunddata er:

- at data skal være *præcise* - dvs. at data er entydige, og at de har en geografisk nøjagtighed, som svarer til den teknologiske udvikling og brugernes behov – f.eks. i online, håndholdt teknologi for navigation og positionering.
- at data er *opdaterede* - og så aktuelle som det er praktisk muligt.

- at data er *korrekte* og *pålidelige* - dvs. at data er kontrolleret og kvalitetssikret gennem daglig brug, og efter aftalte normer. Fejl og mangler indberettes på en nem måde – og rettes effektivt og hurtigt.
- at data er *frie* - dvs. frit stilles til rådighed for alle (selvsagt dog ikke personfølsomme data).
- at data er *standardiserede* - dvs. at begreber og datamodeller er defineret, publiceret og anvendes på tværs af hele grunddata området.
- at der er *pligt* til at anvende grunddata - så alle myndigheder skal anvende de offentlige grunddata.
- at grunddata *distribueres* på en effektiv måde.

Ovenstående principper er nødvendige for at sikre, at indsatsen med at etablere grunddata kan betale sig. Hvis ikke principperne efterleves, er der ikke tale om grunddata. For at sikre, at ovenstående principper efterleves, og at indsatsen med at etablere grunddata kan betale sig, vil de nye registre altid være fulgt op af lovgivning og en beskrivelse af governance på de forskellige forvaltnings- og dataområder.

Arbejdet med grunddata er altså ikke blot et spørgsmål om teknik, men i lige så høj grad et spørgsmål om at sikre en fremtidig governance på de respektive forvaltningsområder gennem den nødvendige lovgivning. De nye digitaliseringsprocesser som et grunddataprogram etablerer, er på den måde uløseligt tæt forbundet med de myndighedsområder, som programmet berører.

Grunddata for Fast ejendom omhandler data om arealer (arealregister), data om brugsrettighedshaver (brugsrettighedsregister) og data om bygninger (bygningsregister).

De foreslåede bestemmelser præciserer nye retningslinjer for ansøgninger om arealtildelinger, der skal ske digitalt gennem ansøgningsapplikationen på NunaGIS. Alle ansøgninger skal i fremtiden være forsynet med digital signatur. I stk. 2 gives Naalakkersuisut endvidere en hjemmel til at udarbejde og fastsætte nærmere bestemmelser for arealtildelingers form og indhold. Bestemmelserne vil blive udmøntet i en bekendtgørelse med det formål at ensrette den fremtidige registrering af arealer og brugsrettigheder på tværs af kommunerne i et nationalt register.

Det nuværende arealregister, NIN, indeholder almindelige personoplysninger for arealtildelingsindehavere. Med Grunddataprogrammet splittes arealregisteret i to, hvor personer og virksomheder tages ud af arealet og flyttes til en fortegnelse over brugsrettighedsindehavere. Der kommer således til at være to registre.

Til nr. 33.

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse i forhold til, at de tidligere detaljerede bestemmelser med lovforslaget ændres til lokalplanbestemmelser.

Til nr. 34.

Den foreslåede ændring med nye bestemmelser i stk. 5 lovfæster en allerede eksisterende forvaltningspraksis, hvor kommunerne ved annoncering af byggefelter jf. § 41 kan reservere

arealet til en ansøger i 6 måneder. Bestemmelserne fastsætter, at arealreservationer af byggefelter ikke kan forlænges.

Til nr. 35.

Der tilføjes to nye bestemmelser til § 45 a. I det første, stk. 8, præciserer den foreslåede ændring, at der ikke må være indgået nogen former for forudgående aftale med kommunen, der evt. vil kunne så tvivl om kommunens objektive vurdering og efterfølgende valg af et projektforslag. Det kunne eksempelvis være i form af en indgået lejeaftale, hvor kommunen har bundet sig til at leje boliger af developeren. Hvis developeren så ansøger om en projektansøgning, vil kommunen ikke kunne siges at have truffet et uvildigt valg omkring evt. tildeling af areal til projektansøgning. Det gælder særligt i de tilfælde, hvor alternative forslag er i spil.

I det andet, stk. 9, indsnævres og præciseres muligheden for en projektansøgning således, at et projektforslag kun kan realiseres på områder uden nogen eksisterende areal- eller brugsrettigheder. Det er uhensigtsmæssigt, hvis en projektansøger kan opnå en fremtidig brugsret på et areal, hvor en anden person eller virksomhed allerede har en brugsret.

De to nye bestemmelser udspringer direkte af de erfaringer, kommunerne har gjort med projektansøgninger, siden en mindre lovændring af planloven trådte i kraft i 2015. § 54 vedr. gebyrer for sagsbehandling tilrettes desuden til også at omfatte projektansøgninger.

Til nr. 36.

Den foreslåede tilføjelse og ændring er en konsekvens af arbejdet med grunddataprogrammet. Grunddata om Fast ejendom er et af flere delprogrammer og omhandler information om arealer, brugsrettigheder og bygninger. I delprogrammet Fast ejendom udskilles information om den enkelte brugsrettighedshaver i fremtiden fra arealregistret over i et selvstændigt register, der kun indeholder information om brugsrettighedshavere.

Oplysninger om brugsrettighedshavere ("ejere") vil i fremtiden være at finde i brugsrettighedshaverregistret, oplysninger om arealet i arealregistret og endelig oplysninger om bygninger i bygningsregistret.

Et register med brugsrettighedsoplysninger tænkes ikke at erstatte den nuværende registrering ved domstolene om ejer- og pantsætningsforhold, idet registreret tiltænkes udviklet til administrative formål.

Data i de omhandlede registre skal både være korrekte og retvisende.

En fuld gennemgang og ajourføring af eksisterende rettigheder bør om nødvendigt foretages i tilfælde, hvor der er grund til at antage, at registreringerne indeholder mange fejl, som ikke umiddelbart kan identificeres eller rettes op på.

Til nr. 37.

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse i forhold til, at de tidligere detaljerede bestemmelser med lovforslaget ændres til lokalplanbestemmelser.

I § 50, stk. 1, præciseres kommunalbestyrelsens dispensationsmuligheder fra de detaljerede lokalplanbestemmelser. Dispensation er kun muligt, hvis dispensationen ikke er i strid med principperne i kommuneplanens rammebestemmelser.

I § 50, stk. 2, fastsættes, at hvis et delområdes overordnede rammebestemmelse er fastlagt efter aftale med en selvstyremyndighed eller en statslig myndighed, vil kommunalbestyrelsen skulle indhente en godkende fra den pågældende sektormyndighed, inden bestemmelsen kan fraviges.

Det præciseres og tilføjes i § 50, stk. 3, at hvis kommunen ønsker at give dispensationer til arealtildelinger, der ikke er i overensstemmelse med rammebestemmelserne, er dette kun muligt ved at tilvejebringe og fastsætte nye rammebestemmelser for delområdet.

Til nr. 38.

Bestemmelsen tilrettes til også at omfatte projektansøgninger. Der gives dermed en mulighed for, at kommunerne kan opkræve et gebyr i forbindelse med sagsbehandlingen af projektansøgninger. Projektansøgninger har vist sig at pålægge kommunernes sagsbehandlere en betydelig større administrativ byrde end først antaget.

Til nr. 39.

Bestemmelsen fastsætter en tidsfrist på 6 måneder for at indbringe Naalakkersuisuts afgørelser for Retten i Grønland. Der har hidtil ikke været en tidsfrist, hvorfor alle afgørelser principielt kunne indbringes for Retten i Grønland uanset alder.

Forslaget sammenholdt med gældende lov	
Gældende formulering	Forslaget
	<p>§ 1</p> <p>I Inatsisartutlov nr. 17 af 17. november 2010 om planlægning og arealanvendelse, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 34 af 9. december 2015, foretages følgende ændringer:</p>
<p><u>§ 1</u></p> <p>3) at landets arealer udnyttes i henhold til planlægning, der fremmer en erhvervsmæssig, social og miljømæssigt gunstig udvikling,</p>	<p>1. § 1, nr. 3, affattes således: ”nr. 3) at landets arealer udnyttes i henhold til planlægning, der fremmer en erhvervsmæssig, social og miljømæssigt bæredygtig udvikling,”</p>
	<p>2. I § 2 indsættes som stk. 2: ” <i>Stk. 2.</i> Inatsisartutloven finder ikke anvendelse på planlægning og arealtildelinger til råstofanlæg.”</p>
	<p>3. I § 5 indsættes efter stk. 1 som nyt stk. 2: ” <i>Stk. 2.</i> Naalakkersuisut skal sikre, at der sker en samordning og koordinering af den nationale sektorplanlægning.”</p> <p>Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.</p>
<p><u>§ 5</u></p> <p><i>Stk. 2.</i> Naalakkersuisut stiller et landsdækkende digitalt, geografisk informationssystem med en planportal til rådighed. Naalakkersuisuts sektormyndigheder og kommunerne skal fremkomme med data om den konkrete udmøntning af arealdispositioner og restriktioner for arealanvendelse til</p>	<p>4. § 5, stk. 2, der bliver stk. 3, affattes således: ” <i>Stk. 3.</i> Naalakkersuisut stiller et landsdækkende digitalt, geografisk informationssystem med en planportal til rådighed. Planportalen skal indeholde data om arealernes geografiske afgrænsning samt henvisning til de regulerende bestemmelser, som det pågældende areal er omfattet af. Naalakkersuisuts</p>

<p>Naalakkersuisut digitale geografiske informationssystem og planportal. Planportalen skal indeholde data om arealernes geografiske afgrænsning samt henvisning til de regulerende bestemmelser, som det pågældende areal er omfattet af.</p>	<p>sektormyndigheder og kommunerne skal indberette data om den konkrete udmøntning af sektorplaner, arealdispositioner og restriktioner for arealanvendelse til planportalen.”</p>
<p><u>§ 5</u> <i>Stk. 3.</i> Naalakkersuisut skal, når der er behov herfor, men mindst hvert fjerde år regnet fra denne Inatsisartutlovs ikrafttræden, udarbejde en oversigt over de væsentlige samfundsmæssige interesser i den fysiske planlægning.</p>	<p>5. I § 5, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes som 2. pkt.: ”Oversigten kan offentliggøres digitalt.”</p>
	<p>6. I § 5 indsættes som stk. 5: ” <i>Stk. 5.</i> Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om udarbejdelse og indhold af fysiske sektorplaner samt om indberetning heraf. Naalakkersuisut kan herunder fastsætte bestemmelser om, hvilke sektorer der skal udarbejdes sektorplaner for.”</p>
<p>§ 8. Naalakkersuisut skal som minimum hvert 4. år afgive en redegørelse om landsplanlægning til Inatsisartut.</p>	<p>7. § 8 affattes således: ” § 8. Senest et år efter nyvalg til Inatsisartut afgiver Naalakkersuisut efter høring af kommunerne en redegørelse om landsplanlægningen til Inatsisartut og kommunalbestyrelserne.”</p>
<p><u>§ 14, stk. 1</u> Det påhviler kommunalbestyrelsen at tilvejebringe en kommuneplan for arealanvendelse i kommunens område. Dette skal ske ud fra en samlet vurdering af de arealmæssige, naturgivne og økonomiske ressourcer i kommunen, målene for befolknings- og erhvervsudvikling og den offentlige sektorplanlægning samt formålet for denne Inatsisartutlov, jf. § 1.</p>	<p>8. I § 14, stk. 1, indsættes som 3. pkt.: ”Kommuneplanen skal omfatte en periode på mindst 12 år.”</p>
<p><u>§ 14</u> <i>Stk. 2.</i> En kommuneplan skal indeholde:</p>	<p>9. § 14 stk. 2, nr. 2 og 3, affattes således:</p>

<p>1) En redegørelsesdel for kommuneplanens forudsætninger og mål for kommunens udvikling, jf. § 15.</p> <p>2) En hovedstrukturdel for kommunen under ét samt hovedstrukturer for kommunens enkelte byer, bygder og disponeringen af det åbne land, jf. §§ 16 og 17.</p> <p>3) En bestemmelsesdel hvori der fastlægges overordnede bestemmelser for arealanvendelse og bebyggelse for de enkelte delområder., jf. § 20</p> <p>4) Bestemmelser for kommunalbestyrelsens tildeling af arealer, jf. § 22.</p>	<p>”2) En hovedstrukturdel for kommunen under ét, en hovedstruktur for hver geografi samt hovedstrukturer for kommunens enkelte bosteder og disponeringen af det åbne land, jf. §§ 16 og 17.</p> <p>3) En bestemmelsesdel, hvori der fastlægges overordnede rammebestemmelser for arealanvendelse og bebyggelse for de enkelte delområder, jf. § 20 og jf. § 14a.”</p>
<p><u>§ 14</u></p> <p><i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen kan endvidere i kommuneplanens bestemmelsesdel fastlægge detaljerede bestemmelser for arealanvendelse og bebyggelse for de enkelte delområder, jf. dog § 27, stk. 2 og 3.</p>	<p>10. § 14, stk. 3, affattes således: ” <i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen kan endvidere fastlægge detaljerede lokalplanbestemmelser for arealanvendelse og bebyggelse for de enkelte delområder, jf. dog § 27, stk. 2 og 3.”</p>
<p><u>§ 14</u></p> <p><i>Stk. 4.</i> Kommuneplanen må ikke være i strid med Statens og Selvstyrets sektorlovgivning m.v., landsplandirektiver efter § 9 eller de væsentlige, samfundsmæssige interesser jf. § 5, stk. 3.</p>	<p>11. § 14, stk. 4, affattes således: ” <i>Stk. 4.</i> Kommuneplanen må ikke være i strid med Statens og Selvstyrets sektorlovgivning m.v., landsplandirektiver efter § 9 eller væsentlige samfundsmæssige interesser jf. § 5, stk. 4.”</p>
	<p>12. Efter § 14 indsættes: “ § 14 a. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der skal udarbejdes perspektivplaner for delområder. <i>Stk. 2.</i> Med perspektivplaner kan Kommunalbestyrelsen reservere delområder til en fremtidig ønsket anvendelse, der ikke vurderes at kunne realiseres indenfor den førstkommende 4 års periode. <i>Stk. 3.</i> For delområder, hvor der er udarbejdet perspektivplaner, skal der ikke</p>

	<p>udarbejdes overordnede rammebestemmelser.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Der kan ikke gives arealtildeling i delområder, hvor der er udarbejdet perspektivplaner.</p> <p><i>Stk. 5.</i> En perspektivplan for et delområde kan kun ophæves ved udarbejdelse af overordnede rammebestemmelser, jf. § 20.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Delområder, som der er udarbejdet perspektivplaner for, kan gøres til genstand for projektansøgninger i henhold til § 45 a.”</p>
<p>§ 16. Den i § 14, stk. 2, nr. 2, nævnte hovedstruktur for kommunen under ét fastlægges ved en sammenfattende vurdering af planer for den overordnede udvikling af bosætningsmønsteret og det åbne land i kommunen.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Den i stk. 1 nævnte hovedstruktur for kommunen under ét kan desuden indeholde en statusbeskrivelse og en vurdering af fremtidige udviklingsmuligheder for samordningen af den overordnede og den kommunale infrastruktur.</p>	<p>13. § 16 affattes således:</p> <p>” § 16. Den i § 14, stk. 2, nr. 2, nævnte hovedstruktur for kommunen under ét samt hovedstruktur for hver geografi fastlægges ved en sammenfattende vurdering af planer for den overordnede udvikling af bosætningsmønsteret og det åbne land i kommunen.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Den i stk. 1 nævnte hovedstruktur for kommunen under ét samt hovedstruktur for hver geografi kan desuden indeholde en statusbeskrivelse og en vurdering af fremtidige udviklingsmuligheder for samordningen af den overordnede og den kommunale infrastruktur.”</p>
	<p>14. I § 17 indsættes efter stk. 2:</p> <p>” <i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen kan fastsætte mere detaljerede inddelinger af de i stk. 2, nævnte områdeafgrænsninger.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen skal fastsætte generelle minimumsafstande mellem områder udlagt til erhvervs- og havneområder og områder udlagt til boliger og centerområder, med henblik på at minimere lugt-, luft-, og støjgener for borgerne.”</p>

<p>§ 19. Fastlæggelse af kommuneplanens delområder i henhold til §§ 17 og 18 sker under hensyntagen til:</p> <p>1) Ved anden lovgivning m.v. fastlagte klausulerede zoner omkring anlæg, ud fra sikkerhedsmæssige hensyn samt arealer for vandindvinding m.m.</p> <p>2) Frednings- og bevaringsværdige forhold, herunder fredede og bevaringsværdige bygninger og byområder, samt særligt bevaringsværdige naturværdier eller områder.</p>	<p>15. I § 19 indsættes som nr. 3:</p> <p>”3) Globale, nationale og lokale initiativer for bæredygtig udvikling.”</p>
<p><i>Kommuneplaners bestemmelsesdel, overordnede bestemmelser</i></p>	<p>16. Overskriften efter § 19 affattes således:</p> <p>” <i>Kommuneplaners bestemmelsesdel, overordnede rammebestemmelser</i>”</p>
<p>§ 20. De i § 14, stk. 2, nr. 3, nævnte overordnede bestemmelser for arealanvendelse og bebyggelse skal fastlægges for det enkelte delområde med hensyn til:</p> <p>1) Formålet for områdets anvendelse.</p> <p>2) Anvendelse af arealer og bebyggelse, herunder placering af institutioner og anden offentlig service.</p> <p>3) Bebyggelsens art og omfang, herunder blandt andet regulering af bebyggelsens tæthed, højder og afstandsforhold.</p> <p>4) Delområdets restrummelighed med hensyn til boliger eller erhverv.</p> <p>5) Fredede eller bevaringsværdige træk, herunder fredede eller bevaringsværdige bygninger, anlæg eller områder, bevaringsværdige naturværdier samt kulturhistorisk værdifulde områder.</p> <p>6) Sikkerhedszoner omkring sprængstofmagasiner, tankanlæg, flyvepladser, vandindvindingsområder, teleanlæg og brandredningsarealer, m.m.</p>	<p>17. § 20 affattes således:</p> <p>” § 20. De i § 14, stk. 2, nr. 3, nævnte overordnede rammebestemmelser for arealanvendelse og bebyggelse skal fastlægges for det enkelte delområde med hensyn til:</p> <p>1) Formålet for områdets anvendelse.</p> <p>2) Anvendelse af arealer og bebyggelse, herunder placering af institutioner og anden offentlig service.</p> <p>3) Bebyggelsens art og omfang, herunder blandt andet regulering af bebyggelsens tæthed, højder og afstandsforhold.</p> <p>4) Delområdets restrummelighed med hensyn til boliger eller erhverv.</p> <p>5) Fredede eller bevaringsværdige træk, herunder fredede eller bevaringsværdige bygninger, anlæg eller områder, bevaringsværdige naturværdier samt kulturhistorisk værdifulde områder.</p> <p>6) Sikkerhedszoner omkring sprængstofmagasiner, tankanlæg, flyvepladser, vandindvindingsområder, teleanlæg og brandredningsarealer, m.m.</p>

<p>7) Delområdets trafikbetjening og placeringen af forsyningsanlæg, herunder vej- og ledningstracéer.</p> <p>8) Byfornyelse og sanering i delområdet.</p> <p>9) Delområdets etapevise udbygning.</p> <p>10) Særlige bestemmelser for det pågældende delområde, der er fastsat af Naalakkersuisut med henblik på en sikring af de landsplanmæssige interesser.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Det skal i de overordnede bestemmelser efter stk. 1 angives, om kommuneplanens gennemførelse er afhængig af særlige tiltag, tilladelser, godkendelser eller dispensationer fra andre myndigheder end kommunalbestyrelsen.</p>	<p>7) Delområdets trafikbetjening og placeringen af forsyningsanlæg, herunder vej- og ledningstracéer.</p> <p>8) Byfornyelse og sanering i delområdet.</p> <p>9) Delområdets etapevise udbygning.</p> <p>10) Særlige bestemmelser for det pågældende delområde, der er fastsat af Naalakkersuisut med henblik på en sikring af de landsplanmæssige interesser.</p> <p>11) Delområdets friarealer, der ønskes friholdt for projektansøgninger.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Det skal i de overordnede rammebestemmelser efter stk. 1 angives, om kommuneplanens gennemførelse er afhængig af særlige tiltag, tilladelser, godkendelser eller dispensationer fra andre myndigheder end kommunalbestyrelsen.”</p>
<p><i>Kommuneplaners bestemmelsesdel, detaljerede bestemmelser</i></p>	<p>18. Overskriften efter § 20 affattes således: ”Bestemmelser for kommunalbestyrelsens tildeling af arealer”</p>
<p>§ 21. De detaljerede bestemmelser efter § 14, stk. 3 kan fastlægges om følgende forhold:</p> <p>1) Bebyggelsens placering, herunder fastlæggelse af byggefeltet.</p> <p>2) Bebyggelsens ydre fremtræden, herunder blandt andet bestemmelser om udformning, tagform, fundamentshøjde, materialer og farvevalg.</p> <p>3) Vej- og stiforhold og andre forhold af færdselsmæssig betydning, herunder om adgangsforholdene til færdselsarealer og om adskillelse af de forskellige former for trafik.</p> <p>4) Delområdets forsyning med friarealer og eventuelle fritidsanlæg.</p> <p>5) Beliggenhed af ledningsanlæg, herunder el- og vandforsyning.</p> <p>6) Udformning, anvendelse og vedligeholdelse af ubebyggede arealer,</p>	<p>19. § 21 affattes således:</p> <p>” § 21. De i § 14, stk. 2, nr. 4, nævnte bestemmelser for tildeling af arealer skal fastlægges for hele kommunen under ét. Bestemmelserne kan suppleres med særlige bestemmelser for det åbne land, de enkelte bosteder eller enkelte delområder.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Bestemmelserne skal fastsættes under hensyn til:</p> <p>1) Sikring af ensartet behandling af ansøgninger om arealtildelinger.</p> <p>2) Realisering af målene i den kommunale planlægning.</p> <p>3) Fordeling af eventuelle byggemodningsudgifter samt andre økonomiske forhold af betydning for byudvikling.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen kan ved projektansøgninger iht. § 45 a og bygge- og anlægsprojekter som er større end 100</p>

inklusive friarealer, herunder om terrænregulering, hegnforhold, bevaring af vegetation samt belysning af veje og andre færdselsarealer.

7) Bevaring af eksisterende bebyggelse og dens nærmeste omgivelser, således at bebyggelsen kun med tilladelse fra kommunalbestyrelsen må nedrives, ombygges eller på anden måde ændres.

8) Varetagelse af naturbeskyttelsesinteresser samt bevaring af områder med landskabelig værdi.

9) Varetagelse af jordbrugsinteresser, herunder sikring af særligt værdifulde landsbrugsområder.

10) Tilvejebringelse af eller tilslutning til fællesanlæg, trafik anlæg eller tekniske forsyningsanlæg i eller udenfor de af planen omfattede områder som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse.

11) Regulering af økonomiske forhold i forbindelse med etablering af fællesanlæg, herunder oprettelse af foreninger for indehavere af brugsrettigheder, disses medlemspligt og om foreningens ret og pligt til at forestå etablering, drift og vedligeholdelse af fællesarealer og fællesanlæg.

12) Grænser for miljøbelastning af omgivelserne med støj, støv, lugt og andet, som kan medføre gener for omgivelserne, herunder eventuelle begrænsninger i anvendelsen af arealer og bygninger af hensyn til naboer.

13) Krav om at ny bebyggelse skal opfylde konkrete, af kommunalbestyrelsen fastlagte mål for lavenergibebyggelse.

Bygningsreglementets minimumskrav skal overholdes.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan beslutte, at der for et delområde efter § 14, stk. 3 kan

kvadratmeter stille krav til bygherre om aflevering af digitale 3D projektmodeller.”

<p>fastsættes bestemmelser om andre forhold end nævnt i stk. 1.</p>	
<p><i>Bestemmelser for kommunalbestyrelsens tildeling af arealer</i></p>	<p>20. Overskriften efter § 21 udgår, og i stedet indsættes: ”Kapitel 6 a <i>Lokalplaner”</i></p>
	<p>21. Efter § 21 indsættes i kapitel 6 a: ” § 21 a. Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe lokalplaner efter reglerne i kapitel 6. <i>Stk. 2.</i> En lokalplan må ikke stride imod kommuneplanen, nationale sektorplaner, Statens planlægning eller andre overordnede planer. <i>Stk. 3.</i> I bosteder med 500 indbyggere eller flere skal der udarbejdes en lokalplan, førend der kan udstedes arealtildelinger. <i>Stk. 4.</i> I bosteder under 500 indbyggere kan der udstedes arealtildelinger uden udarbejdelse af lokalplaner.”</p>
	<p>22. Efter § 21 a indsættes overskriften: <i>”Detaljerede lokalplanbestemmelser”</i></p>
<p>§ 22. De i § 14, stk. 2, nr. 4, nævnte bestemmelser for tildeling af arealer skal fastlægges for hele kommunen under ét. Bestemmelserne kan suppleres med særlige bestemmelser for det åbne land, den enkelte by eller bygd eller enkelte delområder. <i>Stk. 2.</i> Bestemmelserne skal fastsættes under hensyn til: 1) Sikring af ensartet behandling af ansøgninger om arealtildelinger. 2) Realisering af målene i den kommunale planlægning. 3) Fordeling af eventuelle byggemodningsudgifter samt andre</p>	<p>23. § 22 affattes således: ” § 22. De detaljerede lokalplanbestemmelser efter § 14, stk. 3, kan fastsættes om følgende forhold: 1) Bebyggelsens placering, herunder fastlæggelse af byggefeltet. 2) Bebyggelsens ydre fremtræden, herunder blandt andet bestemmelser om udformning, tagform, fundamentshøjde, materialer og farvevalg. 3) Vej og stiforhold og andre forhold af færdselsmæssig betydning, herunder om adgangsforholdene til færdselsarealer og om adskillelse af de forskellige former for trafik.</p>

økonomiske forhold af betydning for byudvikling.

- 4) Delområdets friarealer og eventuelle fritidsanlæg.
- 5) Beliggenhed af ledningsanlæg, herunder el og vandforsyning.
- 6) Udformning, anvendelse og vedligeholdelse af ubebyggede arealer, inklusive friarealer, herunder om terrænregulering, hegnsforhold, bevaring af vegetation samt belysning af veje og andre færdselsarealer.
- 7) Bevaring af eksisterende bebyggelse og dens nærmeste omgivelser, således at bebyggelsen kun med tilladelse fra kommunalbestyrelsen må nedrives, ombygges eller på anden måde ændres.
- 8) Varetagelse af naturbeskyttelsesinteresser samt bevaring af områder med landskabelig værdi.
- 9) Varetagelse af jordbrugsinteresser, herunder sikring af særligt værdifulde landsbrugsområder.
- 10) Tilvejebringelse af eller tilslutning til fællesanlæg, trafikanelæg eller tekniske forsyningsanlæg i eller udenfor de af planen omfattede områder som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse.
- 11) Regulering af økonomiske forhold i forbindelse med etablering af fællesanlæg, herunder oprettelse af foreninger for indehavere af brugsrettigheder, disses medlemspligt og om foreningens ret og pligt til at forestå etablering, drift og vedligeholdelse af fællesarealer og fællesanlæg.
- 12) Grænser for miljøbelastning af omgivelserne med støj, støv, lugt og andet, som kan medføre gener for omgivelserne, herunder eventuelle begrænsninger i anvendelsen af arealer og bygninger af hensyn til naboer.
- 13) Krav om at ny bebyggelse skal opfylde konkrete, af kommunalbestyrelsen

	<p>fastlagte mål for lavenergibebyggelse. Bygningsreglementets minimumskrav skal overholdes.</p> <p>14) Krav til at en procentvis del af den samlede mængde boliger i et delområde skal være almene boliger, eller fastlæggelse af betingede tilknyttede byggefeltter.</p> <p>15) Udpegning af risikoområder for oversvømmelse eller erosion med henblik på etablering af afværgeforanstaltninger.</p> <p>16) Krav til tiltag, der sikrer og bidrager til en bæredygtig udvikling.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Naalakkersuisut kan beslutte, at der for delområder efter § 14, stk. 3, kan fastsættes bestemmelser om andre forhold end nævnt i stk. 1.”</p>
<p><u>§ 25</u></p> <p><i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen skal sende et eksemplar af den offentligt bekendtgjorte kommuneplan til Naalakkersuisut og de myndigheder, der efter § 23, stk. 6, har fået skriftlig underretning om planforslagets offentliggørelse.</p>	<p>24. § 25, stk. 2, affattes således:</p> <p>” <i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen skal sende et digitalt eksemplar af den offentligt bekendtgjorte kommuneplan til Naalakkersuisut og de myndigheder, der efter § 23, stk. 6, har fået skriftlig underretning om planforslagets offentliggørelse.”</p>
<p><u>§ 25</u></p> <p><i>Stk. 3.</i> Kommunen skal lægge den offentligt bekendtgjorte kommuneplan på det digitale, geografiske informationssystem efter § 5, stk. 2, således at denne er offentlig tilgængelig.</p>	<p>25. § 25, stk. 3, affattes således:</p> <p>” <i>Stk. 3.</i> Kommunen skal lægge den bekendtgjorte kommuneplan på det digitale, geografiske informationssystem efter § 5, stk. 3, således at denne er offentlig tilgængelig.”</p>
<p><u>§ 27</u></p> <p><i>Stk. 2.</i> Detaljerede bestemmelser for et delområde efter § 14, stk. 3, skal tilvejebringes af kommunalbestyrelsen, når det er nødvendigt for at sikre landsplanlægningens og kommuneplanens gennemførelse.</p>	<p>26. § 27, stk. 2 og 3, affattes således:</p> <p>” <i>Stk. 2.</i> Detaljerede lokalplanbestemmelser for et delområde efter § 14, stk. 3, skal tilvejebringes af kommunalbestyrelsen, når det er nødvendigt for at sikre</p>

<p><i>Stk. 3.</i> Inden der gives arealtildeling til større eller væsentlige bygge- eller anlægsarbejder og inden nedrivning af større eller væsentlig bebyggelse skal kommunalbestyrelsen sikre sig, at der foreligger detaljerede bestemmelser, jf. § 14, stk. 3, der regulerer det pågældende delområdes arealanvendelse og bebyggelse.</p>	<p>landsplanlægningens og kommuneplanens gennemførelse.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Inden der gives arealtildeling til større eller væsentlige bygge- eller anlægsarbejder og inden nedrivning af større eller væsentlig bebyggelse skal kommunalbestyrelsen sikre sig, at der foreligger detaljerede lokalplanbestemmelser, jf. § 14, stk. 3, der regulerer det pågældende delområdes arealanvendelse og bebyggelse.”</p>
	<p>27. Efter § 34, stk. 2, indsættes som nyt stk.:</p> <p>” <i>Stk. 3.</i> Det i stk. 1 nævnte strategiforslag skal indeholde oplysninger om, hvordan bæredygtig udvikling kan implementeres i kommuneplanen.”</p>
	<p>28. Efter kapiteloverskriften ”Arealtildelinger” i Kapitel 8 indsættes som ny afsnitoverskrift:</p> <p>”<i>Definitioner</i>”</p>
	<p>29. Efter § 36 indsættes i kapitel 8:</p> <p>” § 36 a. En arealtildeling er en brugsret til et areal til at opføre, ændre eller nedrive nagelfaste bygninger eller anlæg eller ændre disses anvendelse.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Arealtiladelser er en brugsret til et areal til ikke-nagelfaste anlæg, bygninger og genstande. Arealtiladelser gives til eksempelvis til opmagasinering af en container, vinteroplag af båd, etc.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Et byggefelt er et afgrænset areal i en kommune- eller lokalplan, hvor der kan søges om arealtildeling. Byggefelter skal afspejle bygningens fremtidige fodaftryk.</p> <p>§ 36 b. Arealtildelinger er permanente, medmindre det ved tildelingen fremgår, at</p>

	<p>de meddeles til bygninger og anlæg af midlertidig karakter, i hvilket tilfælde arealmyndigheden kan meddele en tidsbegrænset arealtildeling.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Arealtilladelser er tidsbegrænsede i op til 5 år og kan forlænges i op til 5 år ad gangen. For arealtilladelser tilknyttet et erhvervsareal er der ingen krav om forlængelse hvert 5 år.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Arealtilladelser kan tilbagetages med mindst 3 måneders varsel som følge af ændringer i plangrundlaget, eller hvis der gives arealtildeling til det pågældende areal.</p> <p>§ 36 c. Arealtildelinger kan meddeles som hovedarealtildelinger med tilknyttede underordnede arealtildelinger og -tilladelser.”</p>
<p><u>§ 38</u></p> <p><i>Stk. 4.</i> Tilladelse til arealanvendelse i medfør af anlægslove og landsplandirektiver m.v. kan gives af Naalakkersuisut.</p>	<p>30. § 38, stk. 4, affattes således:</p> <p>” <i>Stk. 4.</i> Tilladelse til arealanvendelse i medfør af landsplandirektiver m.v. kan gives af Naalakkersuisut.”</p>
	<p>31. I § 38 indsættes som stk. 5:</p> <p>” <i>Stk. 5.</i> Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om Kommunalbestyrelsens forvaltning af arealer.”</p>
<p>§ 40. Ansøgning om arealtildeling fremsendes til kommunalbestyrelsen i den pågældende kommune.</p> <p><i>Stk. 2.</i> For arealer udenfor den kommunale inddeling fremsendes ansøgning om arealtildeling til Naalakkersuisut.</p>	<p>32. § 40 affattes således:</p> <p>“ § 40. Ansøgninger om arealtildeling kan ske digitalt gennem en arealansøgningsapplikation på det digitale geografiske informationssystem, jf. § 5, stk. 3.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for ansøgningens form og indhold.”</p>
<p><u>§ 42</u></p>	<p>33. § 42, stk. 2, affattes således:</p>

<p><i>Stk. 2.</i> Kravet om offentliggørelse i stk. 1 kan fraviges i de tilfælde, hvor det ansøgte er i overensstemmelse med de gældende detaljerede bestemmelser for delområdet.</p>	<p>” <i>Stk. 2.</i> Kravet om offentliggørelse i stk. 1 kan fraviges i de tilfælde, hvor det ansøgte er i overensstemmelse med de gældende detaljerede lokalplanbestemmelser for delområdet.”</p>
	<p>34. I § 45 indsættes som stk. 5: ” <i>Stk. 5.</i> Ved annoncering af byggefelter, jf. § 41, kan kommunalbestyrelsen reservere arealet til en ansøger i 6 måneder. Arealreservationer af byggefelter kan ikke forlænges.”</p>
	<p>35. I § 45 a indsættes som stk. 8-9: ” <i>Stk. 8.</i> Kommunalbestyrelsen kan ikke reservere brugsretten til et delområde til en ansøger, hvis der forinden er indgået en leje- eller købsaftale mellem kommunen og ansøger, der omfatter delområdet. <i>Stk. 9.</i> Et projektforslag kan kun vedrøre områder uden nogen eksisterende areal- eller brugsrettigheder.”</p>
<p>§ 48. Det påhviler arealmyndigheden at registrere nye arealtildelinger i NIN - Grønlands Arealregister. <i>Stk. 2.</i> Det påhviler arealmyndigheden i fornødent omfang at foretage en gennemgang og ajourføring af eksisterende rettigheder i byer og bygder, således at der tilvejebringes en samlet oversigt over gældende arealrettigheder i kommunen.</p>	<p>36. § 48 affattes således: ” § 48. Det påhviler arealmyndigheden at registrere nye arealtildelinger, arealtilladelser og brugsrettigheder på det digitale geografiske informationssystem, jf. § 5, stk. 3. <i>Stk. 2.</i> Det påhviler arealmyndigheden at foretage en gennemgang og ajourføring af eksisterende rettigheder i bosteder, således at arealtildelinger er korrekt registrerede, og at der kan tilvejebringes en samlet oversigt over gældende arealrettigheder i kommunen. <i>Stk. 3.</i> Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om registrering af arealer og brugsrettigheder.”</p>
<p>§ 50</p>	<p>37. § 50, stk. 1-3, affattes således:</p>

<p>Dispensationer fra de detaljerede bestemmelser, jf. § 14, stk. 3, for et delområde kan meddeles af kommunalbestyrelsen, hvis dispensationen ikke er i strid med principperne i kommuneplanens bestemmelser for det pågældende delområde.</p> <p><i>Stk. 2.</i> En bestemmelse for et delområde, hvis indhold er fastlagt efter aftale med en selvstyremyndighed eller en statslig myndighed, kan kun fraviges med den pågældende myndigheds godkendelse.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Videregående afvigelser fra de for delområdet gældende bestemmelser kan kun foretages ved tilvejebringelse af nye bestemmelser for det pågældende delområde.</p>	<p>” Dispensationer fra de detaljerede lokalplan bestemmelser, jf. § 14, stk. 3, for et delområde kan meddeles af kommunalbestyrelsen, hvis dispensationen ikke er i strid med principperne i kommuneplanens overordnede rammebestemmelser for det pågældende delområde.</p> <p><i>Stk. 2.</i> En overordnet rammebestemmelse for et delområde, hvis indhold er fastlagt efter aftale med en selvstyremyndighed eller en statslig myndighed, kan kun fraviges med den pågældende myndigheds godkendelse.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Videregående afvigelser fra de for delområdet gældende bestemmelser kan kun foretages ved tilvejebringelse af et ny kommuneplantillæg med fastsættelse af nye overordnede rammebestemmelser for det pågældende delområde.”</p>
<p><u>§ 54</u></p> <p>Kommunalbestyrelsen kan ved kommunal vedtægt fastsætte og opkræve et sagsbehandlingsgebyr i forbindelse med ansøgninger om arealtildeling.</p>	<p>38. § 54, stk. 1, affattes således:</p> <p>” Kommunalbestyrelsen kan ved kommunal vedtægt fastsætte og opkræve et sagsbehandlingsgebyr i forbindelse med ansøgninger om arealtildeling, arealtilladelse og ved projektansøgninger.”</p>
<p><u>§ 56</u></p> <p><i>Stk. 5.</i> Naalakkersuisuts afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelsen kan indbringes for domstolene med Retten i Grønland som 1. instans.</p>	<p>39. § 56, stk. 5, affattes således:</p> <p>” <i>Stk. 5.</i> Naalakkersuisuts afgørelser kan kun indbringes for rettens afgørelse, såfremt dette sker til Retten i Grønland som 1. instans inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.”</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2024.</p>

Høringssvarnotat

Der er ved udløbet af høringsfristen modtaget høringssvar fra: Avannaata Kommunia, Geodatastyrelsen, Kommuneqarfik Sermersooq, Forsvarets Ejendomsstyrelse, Arkitekt Thomas Riis ApS, Departement for Børn, Unge og Familier, Departement for Boliger og Infrastruktur, Kommune Qeqertalik, GE Grønlands Erhverv, Qeqqata Kommunia og Departement for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø.

I det følgende behandles de høringssvar, der er indkommet under den eksterne høring. Det bemærkes, at høringssvarene er gengivet i hovedtræk på grundlag af en foretaget væsentlighedsvurdering.

De indkomne høringssvar er blevet indarbejdet i relevant omfang.

Kommentarerne til høringssvarene er angivet med *kursiv*.

Geodatastyrelsen, Forsvarets Ejendomsstyrelse, Departement for Børn, Unge og Familier og Departement for Boliger og Infrastruktur har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget har generelt mødt stor opbakning fra høringsparterne.

Avannaata Kommunia:

Avannaata Kommunia bemærker, at begrebet "Geografi" ikke defineres i lovteksten, samt ønsker en afklaring på afgrænsningerne af disse.

Forslaget er indarbejdet. Der er indsat kortbilag i bemærkningerne.

Avannaata Kommunia ønsker afklaret, hvordan man skal håndtere arealer uden for eksisterende delområder, særligt områder på Indlandsisen, som er inden for kommunegrænsen, men uden for eksisterende delområder i det åbne land.

Kommunen er med dette lovforslag fortsat arealmyndighed for hele kommunens samlede areal, dvs. fra 3 sømilegrænsen og helt ind til kommunegrænsen på indlandsisen. Den eksisterende forvaltningspraksis omkring kommunernes arealer på indlandsisen berøres ikke af lovforslaget. Fra et fysisk perspektiv er der dog en betydelig forskel på, om man er på indlandsisen eller er mere kystnært i det åbne land. En nærmere præcisering af håndteringen af disse arealer vil komme til at fremgå i den kommende vejledning til arealforvaltning.

Avannaata Kommunia ønsker til § 14 a præciseret, at arealtilladelser kan gives inden for perspektivplan for delområder.

Forslaget er indarbejdet. Der bør kunne gives arealtilladelser inden for perspektivområder.

Avannaata Kommunia efterspørger til § 20 tilføjet et yderligere punkt om håndtering af overfladevand og permafrost, som del af de overordnede bestemmelser.

Forslaget er ikke indarbejdet. Det vurderes, at tilføjelsen af overfladevand og permafrost som et selvstændigt punkt under emnekataloget for overordnede bestemmelser vil kræve en større

proces og dialog med alle kommuner. Forslaget vil i stedet kunne indgå som ønske til en fremtidig revision af planloven.

Avannaata Kommunia ønsker ændring af § 21, stk. 3, hvormed antal kvadratmeter bør udgå, af hensyn til at behovet for 3D modeller er kontekstafhængigt, og at sådanne kan være fordelagtige i både små som store projekter.

Forslaget er ikke indarbejdet. Det vurderes hensigtsmæssigt at have en veldefineret nedre grænse for en afleveringspligt af 3D-modeller som led i en arealansøgning og dermed ikke lade dette være op til et kommunalt skøn i hver enkelt arealsag. Ved mindre projekter eller arealansøgninger står det kommunen frit for evt. at visualisere en ansøgers arealansøgning i 3D.

Avannaata Kommunia foreslår at tilføje punkter om overfladevand og permafrost til § 22 samt nedrykke punkt 16 til punkt 18 i de detaljerede lokalplanbestemmelser.

Forslaget er ikke indarbejdet. Punkt 16 om tiltag for bæredygtig udvikling nedrykkes ikke. Se kommentar om kommunens høringssvar til overfladevand og permafrost ovenfor.

Avannaata Kommunia foreslår at ændre ordlyden i § 36 a, stk. 3, fra “Byggefelter skal afspejle bygningens fremtidige fodaftryk” og opfordrer til, at ordlyden skal være “Byggefelter skal afspejle bygningens maksimale fremtidige fodaftryk”.

Forslaget er ikke indarbejdet. Det vurderes, at byggefelter præcist skal tilstræbe at afspejle den forventede størrelse, da det ellers bliver uhyre vanskeligt for borgerne, at vurdere de reelle fysiske konsekvenser af nye planforslag.

Avannaata Kommunia bemærker til § 36 b, at der er anvendt “tidsbegrænset arealtildeling” frem for antageligt “arealtilladelse”.

Arealtildelinger til nagelfaste bygninger og anlæg kan i visse tilfælde være tidsbegrænset, som beskrevet i § 36 b. I den kommende vejledning for arealforvaltning vil dette blive uddybet i en række eksempler.

Avannaata Kommunia bemærker, om det i visse tilfælde bør være muligt at kunne tilbagetage arealtilladelser med mindre end 3 måneders varsel.

Forslaget er ikke indarbejdet. På trods af at arealtilladelser ikke har en permanent karakter, kan der være investeret betydelige beløb i selv midlertidige arealanvendelser. Der bør derfor være nogle rimelige rammer for, at en arealtilladelse kan tages tilbage, og her vil en periode på under 3 måneder ikke være rimelig.

Avannaata Kommunia bemærker, at der i kapitel 8 mangler uddybning af, hvilke krav der også er gældende for arealtilladelser.

Forslaget er ikke indarbejdet. Krav m.v. til arealtilladelser vil blive ajourført i forbindelse med en eventuel fremtidig lovændring.

Avannaata Kommunia bemærker til § 45, stk. 9, om “eksisterende areal- eller brugsrettigheder” også omfatter kloak- og elledninger?

Principielt vil kloak- og elledninger være omfattet af bestemmelsen. Det vil dog være op til en konkret vurdering, hvorvidt det er muligt at omlægge eksisterende kloak- og elledninger i forbindelse med en projektansøgning, hvilket nok ofte vil være tilfældet. I forbindelse med projektansøgninger vil bygherre skulle stå for den overordnede byggemodning af det pågældende delområde. Kloak- og elledninger vurderes dermed ikke umiddelbart at være afgørende for at afvise mulighed for et projektforslag.

Avannaata Kommunia bemærker til § 50, stk. 3, at der bør stå "lokalplan" frem for "kommuneplantillæg".

Forslaget er ikke indarbejdet. Videregående ændringer vil udløse en planpligt for nye rammebestemmelser, der netop vil skulle fastsættes i et nyt kommuneplantillæg.

Kommuneqarfik Sermersooq

Kommuneqarfik Sermersooq antager, at et to-delt arealregister ikke medfører øget administration for kommunerne.

Kommunens forståelse er korrekt.

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker det præciseret i bemærkningernes nr. 6 (§ 5), at der udelukkende er tale om nationale sektorplaner og ikke kommunale sektorplaner.

Forslaget er ikke indarbejdet. Hjemlen til at udarbejde en ny lovgivning med bestemmelser om indholdet af de fysiske sektorplaner vil også omfatte kommunale sektorplaner.

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker til bemærkningernes nr. 16 (§ 20, stk. 4) en præcisering eller definition af begrebet restrummelighed.

Forslaget er ikke indarbejdet. Restrummelighed vil som begreb og værktøj for den fysiske planlægning blive uddybet i den kommende vejledning for kommune- og lokalplanlægning.

Kommuneqarfik Sermersooq efterspørger mulighed for at udstede arealtildeling uden lokalplan i bosteder over 500 indbyggere, forudsat ansøgning er i overensstemmelse med rammebestemmelserne. For at sikre befolkningen, bør en ansøgning dog sendes i lokal-/nabohøring forinden udstedelse af evt. tilladelse.

Forslaget er ikke indarbejdet. For bosteder med et indbyggertal på over 500 personer vurderes det, af hensyn til borgernes retssikkerhed og nærdemokratiet, nødvendigt at fastholde et krav til udarbejdelse af en lokalplan som grundlag for udstedelse af en arealtildeling.

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at det vil skabe unødigt administration, hvis der hvert 5. år skal udstedes arealtilladelse til oplag i forbindelse med en erhvervsbygning. I dag er praksis, at et byggefelt til erhverv er væsentligt større end det bebyggede areal, for at sikre

fornødne oplagsarealer i tilknytning til pågældende erhverv. Forvaltningen foreslår, at der indføres særskilte bestemmelser i forbindelse med erhvervsarealer.

Forslaget er indarbejdet, og der indføres særskilte bestemmelser for arealtilladelser indenfor erhvervsarealer, så der ikke skal genansøges hvert femte år.

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker, at der kan gøres undtagelser fra den digitale ansøgningsproces. Dette skyldes primært, at der er geografier, hvor internetkapaciteten ikke er tilstrækkelig til at trække datatungt kortmateriale. Det vil derfor resultere i, at dele af kommunens borgere vil blive udelukket fra at søge arealtildeling.

Forslaget er delvist indarbejdet. Ansøgning kan fortsat indbringes ved personlig henvendelse eller papiransøgning. I det tilfælde vil det være sagsbehandlerens opgave at indtaste informationerne i systemet.

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at § 54, stk. 1, giver mulighed for at fastsætte sagsbehandlingsgebyr i forbindelse med arealtildelinger, men ikke til arealtilladelser. Kommuneqarfik Sermersooq ønsker, at arealtilladelser tilføjes til stykket.

Forslaget er indarbejdet. Det er muligt for kommunerne at kunne fastsætte et sagsbehandlingsgebyr i forbindelse med sagsbehandling af arealtilladelser.

Arkitekt Thomas Riis ApS:

Arkitekt Thomas Riis ApS spørger, om §§ 23-24 i den eksisterende planlov skal ophæves, således at forslag til kommuneplan og lokalplaner ikke længere skal være genstand for offentlig høring inden endelig vedtagelse.

Der henstod ved en fejl enkelte linjer fra en tidligere redigering af lovbestemmelserne markeret som nr. xx mellem lovforslagets nr. 22 og nr. 23 i den udgave af lovforslaget, som gik i offentlige høring. Disse linjer er slettet i den endelige lovtæst. De to lovbestemmelser ophæves således ikke. Forslag til kommuneplan og lokalplaner er derfor begge fortsat genstand for offentlig høring inden endelig vedtagelse.

Arkitekt Thomas Riis ApS bemærker ordlyden i § 36 a, stk 3, om “byggefelter skal afspejle bygningens fremtidige fodaftryk”, og opfordrer til i stedet at bruge formuleringen “den fremtidige bygning kan som udgangspunkt hverken helt eller delvist ligge uden for byggefeltets afgræsning”.

Forslaget er ikke indarbejdet. Den foreslåede formulering løser ikke udfordringerne i forhold til, at borgerne skal kunne forholde sig til omfanget af et kommende byggeri. Byggefelter skal ses som et præcist udtryk for et kommende byggeri. Se også kommentar til høringsvar fra Avannaata Kommunua.

Arkitekt Thomas Riis ApS opfordrer til at ændre ordlyden i § 40 omkring ansøgning om arealtildeling, således at der står “kan ske” frem for “sker”, og at “NunaGIS” skrives ud af sætningen. Dette af hensyn til at bevare muligheden for, at ansøgning kan indbringes ved personlig henvendelse.

Forslaget er delvist indarbejdet. Der henvises til kommentaren til Kommuneqarfik Sermersooqs høringssvar.

Arkitekt Thomas Riis ApS finder bestemmelserne i § 50, stk. 1-3, uklare og spørger, om der kan dispenseres fra samtlige eller kun nogle detaljerede bestemmelser i lokalplanen?

Kommunen har fortsat principielt mulighed for at dispensere for alle detaljerede bestemmelser. Arkitekt Thomas Riis ApS bemærker uklarhed mellem § 50, stk. 1 og 2, ift. hvorvidt der kan dispenseres fra overordnede rammebestemmelser – og hvem der i givet fald skal høres?

Kommunerne kan fortsat ikke dispensere fra overordnede rammebestemmelser.

Arkitekt Thomas Riis ApS bemærker uklarhed i § 50, stk. 3, om “videregående afvigelser”, og at det er problematisk, at der ikke er krav om nabohøring i forbindelse med dispensationer, uanset deres karakter.

Videregående afvigelser vil jf. § 50, stk 3, udløse en ny plan, hvorved borgerne vil kunne give deres mening til kende.

Kommune Qeqertalik:

Kommune Qeqertalik ønsker uddybet, om kommunerne kan give arealtilladelser i det åbne land.

Arealtiladelser kan gives i det åbne land, såvel som inden for bostedzonerne.

Kommune Qeqertalik spørger, om kommunerne forventes kompenseret for arbejdsbyrden, jf. at det vil påhvile arealmyndigheden at registrere og ajourføre arealtildelinger og brugsrettigheder til grunddataprogrammets basissystem.

Spørgsmål om grunddataprogrammet har ikke umiddelbart relevans for det foreliggende lovforslag. Spørgsmål kan eventuelt rejses med ressortmyndigheden for grunddataprogrammet samt eventuelt i tilknytning til forhandlingerne mellem selvstyret og kommunerne om bloktilskud.

Kommune Qeqertalik bemærker, at der kun nævnes arealtildelinger og projektansøgninger i § 54.

Forslaget er indarbejdet. Arealtiladelser er tilføjet sætningen.

Kommune Qeqertalik ønsker til § 56 en præcisering af klagesagsbehandlingsprocessen, jf. § 36.

Der har hidtil ikke være en tidsfrist, hvorfor alle afgørelser principielt kunne indbringes for Retten i Grønland uanset alder. Paragraffen præciserer, at en af Naalakkersuisut truffen afgørelse (truffet af den instans der tager sig af klager over kommunernes afgørelser) skal indbringes for Retten i Grønland inden for 6 måneder efter, at Naalakkersuisuts afgørelse er

offentliggjort. En afgørelse meddeles direkte til sagens parter, som derefter vil kunne indbringe afgørelse for Retten i Grønland som 1. instans inden for 6 måneder fra datoen for offentliggørelsen.

Det vurderes ikke, at dette kræver en præcisering af § 36 om offentliggørelse af kommuneplantillæg.

Grønlands Erhverv (GE):

GE finder det positivt, at rammebestemmelser på kommunalplanniveau med forslaget skal begrænses til hvert fjerde år. Det forudsættes dog, at tilføjelsen i de generelle bemærkninger, side 6, "eller få særlige kommuneplantillæg" relaterer sig til nødvendige ændringer, der kan og skal foretages indenfor fire års perioden.

Med et to-delt plansystem behandles de overordnede rammebestemmelser hvert fjerde år i forbindelse med udarbejdelse af kommuneplanen. Det vil dog aldrig være muligt at forudsige og planlægge for enhver udvikling, og nye projekter kan ikke altid afvente en ny kommuneplan. I disse tilfælde udarbejdes tillæg til kommuneplanen, og tilføjelsen nævnt ovenfor relaterer sig til disse nødvendige ændringer, der kan og skal foretages indenfor fire års perioden.

GE har særlig interesse for perspektivplanlægning mht. erhvervslivets ønsker om, at kommunens planer er så realistiske som muligt i relation til finansiering og gennemførelse, således at der kan planlægges investeringer herefter.

Med indførelse af perspektivplanlægning skulle det gerne fremgå mere tydeligt i kommuneplanen, hvilken planlægning der er realistisk og forventes gennemført indenfor en nær fremtid, overfor en planlægning der mere er udtryk for et ønske til fremtiden ved en reservering af et givent areal. Perspektivplaner er udtryk for det sidste og skal være med til at tydeliggøre, hvilke dele af kommuneplanen erhvervslivet kan planlægge investeringer efter.

GE bemærker, at det forpligtiger, at arealtildeling sker på en så objektiv måde som muligt, samt at afklaring og præcisering af arealforvaltningsprocesserne i kommunerne bør munde ud i ensartede betingelser og forvaltning.

En vigtig pointe med lovforslaget er at ensrette arealforvaltningsprocesserne i kommunerne og sikre fælles, objektive bestemmelser for arealforvaltning på tværs af kommunerne. Dette er en forudsætning for etablering af grunddata inden for fast ejendom.

Qeqqata Kommunua:

Qeqqata Kommunua bemærker, at høringen kunne placeres bedre ift. ferieperioden.

Bemærkningen tages til efterretning. Høringsperioden følger sædvanlig standard. Det skal dog bemærkes, at særligt kommunerne har været inddraget undervejs i arbejdet med lovforslaget.

Qeqqata Kommunia opfordrer jf. lovforslagets nr. 9 til at kortbilag til geografier eftersendes, og høringsfristen udvides.

Se kommentar til høringssvar fra Avannaata Kommunia. Kortbilag for geografierne er vedlagt i disse bemærkninger. Det vurderes ikke nødvendigt, at høringsfristen skal udvides som følge af dette.

Qeqqata Kommunia efterspørger kortbilag med geografierne.

Se kommentar til høringssvar fra Avannaata Kommunia.

Qeqqata Kommunia opfordrer jf. lovforslagets nr. 9 og 10 til yderligere afklaring om begreber og definitioner til “detaljerede lokalplansbestemmelser” og “overordnede rammebestemmelser”.

Forslaget er ikke indarbejdet. Brugen af “overordnede” og “detaljerede” videreføres fra tidligere for fortsat at tydeliggøre, at der er forskel på bestemmelserne i et givent delområde.

Qeqqata Kommunia foreslår jf. lovforslagets nr.13, at der indføres en differencering mellem den eksisterende og fremtidige bebyggelse, og at der kun udarbejdes afstandskrav for den fremtidige bebyggelse.

Forslaget er ikke indarbejdet. En differentiering mellem eksisterende og fremtidige bebyggelse vurderes at modvirke hele formålet med bestemmelsen. Der er med bestemmelsens ordlyd søgt at give kommunerne et ganske stort råderum i forhold til at fastsætte de afstandskrav, som de vurderer hensigtsmæssige og realistiske i kommunen.

Qeqqata Kommunia bemærker jf. lovforslagets nr. 20, at det er uklart, hvornår der må gives arealtildelinger i det åbne land, og hvorvidt der skal udarbejdes en lokalplan først?

I 2011 overtog kommunerne ansvaret for arealforvaltningen i det åbne land. Lovforslaget ændrer ikke ved forvaltningspraksis omkring udstedelse af arealtildelinger i det åbne land.

Qeqqata Kommunia opfordrer jf. lovforslagets nr. 23 og 24 til, at kommunerne både skal sende digitale eksemplarer af kommuneplaner og lokalplaner i PDF-format til ressortmyndigheden.

Forslaget er ikke indarbejdet. Det vurderes, at det er rammebestemmelserne, som er det relevante for sektorinteresserne. Lokalplaner bliver derfor ikke inkluderet her.

Qeqqata Kommunia ønsker jf. lovforslagets nr. 27 uddybet, hvordan asfalterede arealer (landingsbaner, heliporte, veje m.m.) skal defineres, i forhold til opdelingen i arealtildelinger og arealtilladelser.

Asfalterede arealer vurderes at falde inden for kategorien arealtildelinger, som permanente blivende anlæg.

Qeqqata Kommunua mangler i lovforslaget yderligere bestemmelser om tilbagetagning af arealer ved misvedligeholdelse af arealtildeling.

De eksisterende og gældende bestemmelser omkring tilbagetagning af arealer vurderes at være så restriktive som muligt. Juridisk set er vurderingen, at kommunerne allerede i dag har alle de nødvendige værktøjer til at kunne håndtere misligholdte arealtildelinger

Det anerkendes imidlertid, at der er en usikkerhed i kommunerne om, hvordan de kan anvendes i praksis. I den kommende vejledning om arealforvaltning vil de konkrete forvaltningsprocedurer omkring misligholdte arealer og en evt. annullering af brugsretten blive beskrevet som en hjælp til kommunernes fremtidige forvaltningspraksis.

Qeqqata Kommunua mangler i lovforslaget en bestemmelse med tilføjelse til § 20, hvor det muliggøres, at kommunen kan stille krav til bygherreforhold ift. fremtidige arealtildelinger.

Dette vurderes at udgøre en større ændring. Forslaget er derfor ikke indarbejdet. Naalakkersuisut vil overveje dette i forbindelse med en evt. kommende lovændring.

Qeqqata Kommunua ønsker, at brugen af "konsekvensområder" genovervejes jf. et tidligere udkast til ændring af planloven.

Dette tages til efterretning til evt. kommende lovændringer.

Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø (PAN):

PAN efterspørger en beskrivelse af, hvordan samspillet vil være mellem bæredygtighedstiltag iværksat pba. lovforslaget og natur- og miljølovgivningen. Det er af væsentlig betydning, at bæredygtighedstiltag efter lovforslaget ikke er i strid med natur- og miljølovgivningen.

Fysisk planlægning er i sin natur helhedsorienteret og tværfaglig, og de fremtidige bæredygtighedstiltag indenfor rammerne af arbejdet med kommuneplanen forventes at bygge bro mellem både økonomiske, miljømæssige og sociale hensyn. Natur- og miljølovgivningen såvel som anden lovgivning skal selvfølgelig overholdes.

PAN bemærker, at det fremgår af bemærkningerne, at der skal udarbejdes en bekendtgørelse om sammenfattende fysisk planlægning og mangler en beskrivelse af, hvilke økonomiske og administrative konsekvenser denne forventes at medføre for de enkelte ressortmyndigheder.

Det er korrekt, at et vigtigt formål med lovforslaget er at sikre en fuldt tilstrækkelig hjemmel til, at der kan udarbejdes en bekendtgørelse om sektorplanlægning, idet der allerede findes en delvis hjemmel i den gældende planlov. Allerede i 2014 besluttede Naalakkersuisut, at der skulle udarbejdes nationale sektorplaner på en række sektorområder. Ved den lejlighed blev det ligeledes besluttet, at de økonomiske og administrative konsekvenser i den forbindelse skulle afholdes inden for de enkelte ressortområder.

PAN bemærker, at kommunalbestyrelsen giver arealtildeling til visse råstofaktiviteter inden for byer og bygder, og at denne ansvarsfordeling bør afklares og tydeliggøres.

Der findes en række sektorlovgivninger, hvor arealtildelinger gives i et samspil mellem kommunen som arealmyndighed og den enkelte sektormyndighed. Det gælder eksempelvis for lufthavne, havne mv. I forbindelse med udarbejdelse af en vejledning i arealforvaltning vil de enkelte særlige forvaltnings- og godkendelsesprocedurer blive beskrevet - også omkring arealtildelinger til råstofaktiviteter inden for bosteder.

PAN bemærker, at lovforslaget bør beskrive afgrænsning mellem by og det åbne land, idet en tydeliggørelse heraf vil understøtte afklaringen af ansvarsfordelingen samt omfanget af dækningen af naturbeskyttelsesloven.

Områder uden for bostedzoner er en del af det åbne land. Afgrænsningen mellem by og det åbne land er herudover defineret i grunddataprogrammets register for Grønlands Administrative Geografiske Inddelinger (GAGI) som lokalitetsgrænsen. Dette vil blive uddybet i den kommende vejledning til kommuneplanlægning.

PAN bemærker til § 5, stk. 3, at det ikke er muligt at udpege alle arealer, der er omfattet af restriktioner af arealanvendelsen. De beskyttede naturtyper er beskyttede, hvor de forekommer, og det er ikke muligt at medtage samtlige arealer med restriktioner for arealanvendelsen.

Med kommunalreformen i 2010 blev kommunerne arealmyndighed for hele kommunens samlede areal. For at kommunen kan udstede arealtildelinger, er det afgørende, at de nationale sektormyndigheder tilvejebringer data og informationer om restriktioner for arealanvendelsen på planportalen i NunaGIS.

Det er myndighedens rolle at frembringe et så solidt datagrundlag som muligt. Dette datagrundlag kan tilpasses på flere måder; eksempelvis som bufferzone i en omkreds omkring en konkret lokation. Der kan altid forekomme datamæssige begrænsninger. Det må være op til myndigheden at vurdere, hvornår datagrundlaget for den enkelte naturtype er tilstrækkeligt.

Bilag 23: Eksempel på forslag til Geografier

